National Library
Bibliothèque Nationale
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

B03/C/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, NOV. 12, 1986.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada: Editor-in-Chief **A. Kundrats,** 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe,** 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis,** 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs,** 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 46 SESTDIENA, 1986. GADA 15. NOVEMBRIS 36. GADS SATURDAY, NOVEMBER 15, 1986

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1.25 DOL.

Dr. O. Pavlovskis
Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis

Mūsu tautai dzīvot būs

„Mēs gaidām brīvību, un jūs esat mūsu vienīgā cerība!" ir vārdi, ko mums no okupētās Latvijas šovasar sūtīja mūsu tauta. „Jūs varat daudz vairāk darīt nekā mēs," vēstīja tēvzemes apmeklētājam saujā iespiestā zīmīte. Divi simti brīvās pasaules pilsoņu, atgriežoties mājās, liecināja par latvju tautas cerību un vēlēšanos būt brīviem. Tie redzēja, ka latvieši paši grib būt noteicēji savā tēvu tēvu zemē.

Pēdējos gados rietumos daudz ir panākts: Baltiešu tribūnāls, Brīvības kuģis un Jūrmalas konference ir devuši pozitīvus rezultātus. Šinī vasarā ir noticis vēsturisks gadījums — uz okupētās Latvijas zemes ir prasīta tautai brīvība un neatkarība, ir stiprināts tautas vienotības gars. Starp trimdu un tēvzemi, starp latviešu brāļiem un māsām ir atjaunojušās un stiprinājušās asins saites. Ar kāda dzimtenes latvieša vārdiem: „Līdz šim jūs braucāt sevis dēļ, bet šoreiz atbraucāt mūsu dēļ." Šī vienotības sajūta un možais gars, kas valdīja tais dienās Latvijā, ir izraisījuši sajukumu un apmulsumu okupantu vidū. Šai vasarā mums pieslēdzās daudz sabiedroto.

Lai tribūnāla apsūdzība atbalsotos starptautiskā mērogā, lai kuģa brauciens iegūtu pasaules preses uzmanību un lai Jūrmalas konference pamodinātu latviešu tautas pašapziņu, bija vajadzīga sistēmatiska plānošana, rūpīgs sagatavošanās darbs, līdzekļi un atkal darbs. Bet visam tam pāri bija nepieciešama uzņēmība, ticība un paļāvība uz savām spējām. Ne paļaušanās uz draugiem, labvēļiem vai citiem labiem gariņiem, bet gan uz sevi un savu tautu.

Jau pirmais 1918.g. 18. novembris rādīja, ka mazdūšībai un nepamatotam pesimismam nav vietas mūsu tautas dzīvē. Mūsu zeme tad bija svešu varu pārņemta, saimniecība bija sabrukusi un tauta izkliedēta, bet šai tumšajā brīdī latvju dēli un meitas ar ticību un darbu pacēla mūsu Gaismas pili no verdzības. Un tā tas būs arī vienmēr. Vienmēr, kad mums ir bijusi paļāvība uz savām spējām, vienmēr, kad neesam ieslīguši pasīvitātē — vai tas ir bijis Helsinkos, Belgradē, Madridē, Rīgas Jūrmalā vai tagad Vīnē — panākumi ir arī bijuši. Un tas ir redzams arī citur, ne tikvien nacionālpolītiskā laukā. Šovasar Minsterē atklāja Latviešu centru, kuŗu pēc daudzu kritiķu uzskatiem nemaz nebija iespējams uzcelt. Pateicoties ideālistiem un uzņēmīgiem latviešiem, šodien pār šo celtni lepni plīvo Latvijas karogs.

Kad uzsāku šo gadu, citēju dzejnieka vārdus — Tavai tautai dzīvot būs! 1986. gads to tiešām ir pierādījis.

Lai atceramies kāda koncentrācijas nometnes pārdzīvotāja vārdus: „Klusēšana nekad nepalīdz upurim, bet vienmēr nāk par labu slepkavām." Tādēļ arī mēs nevaram samazināt savu darbību, nevaram atvilkt elpu. Katrs mūsu panākums lai ir kā sēklas auglis nākotnes ražīgam darbam! Nākošgad latviešu sabiedrība atzīmēs Kronvalda Ata 150 gadu dzimšanas dienu. Ņemsim šo atmodas laikmeta dēlu par piemēru! Līdzīgi mums, viņš ticēja, cerēja un strādāja nākotnes Latvijai, nezinādams, kad tā nāks. Būsim stipri saimnieciski, būsim vienoti savā mērķī, neškiedīsim liekus vārdus, bet strādāsim! Tad arī sarkanbaltsarkano karogu, kuŗu pāvests šovasar svētīja ar vārdiem: „Lai tas brīvi atkal plīvotu neatkarīgā Latvijā", mēs pārvedīsim mājās.

Dievs, svētī Latviju!

Karogs vieno...

E. Damberga zīm. LA.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1986. GADA 15. NOVEMBRIS, 46. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Dadža zīm. L.A.

A. SEDASDĒLS

MĒS GAIDAM JAUNU 18.NOVEMBRI

Kodīgas nakts salnas, mainoties ar dzidrām un skanīgām dienām — tāds ir latvijas rudens. Varbūt mazāk to pārdzīvojam kā gada laiku, bet gan kā Dieva svētīta posma sākumu, kas mūs ievada brīvībā.

Vēl nebij aizdzijušas pirmā pasaules kara cirstās rētas, ar tūkstošiem mūsu brāļu un māsu aizklīšanu svešumā, kur tie dega neapklusināmās ilgās pēc tēvzemes un kara apstākļu dēļ pamestās iedzīves, kad jau atkal dzimtenē palikušajiem vajadzēja apjozt zobenu, iedegties ilgi gruzdošā idejā, gatavoties cīņai par brīvu un neatkarīgu Latvijas valsti. Klausoties vēstures soļos, zinam, cik daudz grūtību vajadzēja pārvarēt, cik liela bij upuru slodze un pašu varēšana tos varonīgi nolikt uz tēvijas brīvības altara. Mūsu tauta to spēja, jo patriotisms un ziedošanās prieks dega, kā divi milzu sārti, mesdami pāri zemei gaišu atblāzmu. Tur gan nebija ieroču pārspēka, ar ko operēja pretinieks. Bet šis mazumiņš, kas cieši iekļāvās mūsu cīnītāju rokās, bija liels, jo to stiprināja mūsu karavīru morālais pārsvars un skaidra apziņa par iecerēto mērķi.

Kāds vēsturnieks svešumā kļūdaini kvalificē neatkarīgās Latvijas tapšanu, it kā notikusi bez pašas idejas un brutālu politišku un militāru notikumu kontekstā (?!)... Vai kļūmes piemeklētais spriedējs arī saviem studentiem klāsta aplamības par neatkarīgās Latvijas tapšanu? Nevienam gan nedrīkstētu būt šaubu: Latvijas neatkarības ideja dega jau ilgi pirms brīvības cīņām, bet savu īstenojumu tā ieguva 18. novembrī. Nav jāslīgst pašslavināšanā, bet jākonstatē realitātes.

Divi jautājumi saista mūs, atmiņās nostājoties pie savas valsts brīvības šūpuļa, kuŗu, pirms pāri sešām dekādēm stiprā, līkstī iekāra tauta ar saviem cīnītājiem un valstiskā darba aizrautīgiem darītājiem.

Pirmais jautājums vedinā pārdomāt rīcību, kādā īstenojās mūsu neatkarīgās valsts atzīšana un respektēšana. Miera līguma tekstā ar Padomju Savienību, mūsu visniknāko un briesmīgāko ienaidnieku, bij rakstīts komunisma lielvalsts solījums, ka tā „uz visiem laikiem atsakas no Latvijas teritorijas iekārošanas." Šāds svinīgi parakstīts solījums deva mums zināmu pamatojumu valsts dzīves izbūvei, robežu neaizkaramībai un pašapziņai, ka nekas vairs neapdraud mūsu jauno valsti. Šī apziņa bija kā klints, kas ar savu cietību un nemainību veido drošus patstāvības pamatus. Mēs tolaik paļāvāmies lielvalsts izvirzītiem un uzsvērtiem principiem. Neatkarīgās Latvijas tapšana un atzīšana bij visai pasaulei zināms notikums, ar tālu un priecīgu atbalsi.

Vai tolaik varējām iedomāties, ka pēc divdesmit diviem miera un brīvības gadiem, kuŗos no kara postažas, stipras un varonīgas gribas ietekmē par ziedošu dārzu bij tapusi valsts Baltijas jūŗas krastā, 1940. gada jūnijā atkal kļūs par upuri viltīgajām ķetnām? Tām pašām, kas mums šķita, kā laba un draudzīga kaimiņa rokas? Ar 1940. gada vasaru neatkarīgās un brīvās Latvijas mūžs bij apzīmogots un kopš tā laika ārdīti un noārdīti visi brīvības un tiesību pamati. Kas šodien vēl palicis pāri no visā tā? Fiziski esam smagā depresijā, taču neatkarīgās Latvijas ideja nebeigs degt mūsu sirds lolojumos un paaudžu mūžos. Ja mums šīs uguns vairs nebūtu, vai tā samazinātos savā kvēlē, mūsu dzīvei un domām svešajās mājās nebūtu nedz jēgas nedz nozīmes un mēs būtum krituši nepiedodamā grēkā.

Šis moments uzrauš otru jautājumu. Apzinamies, ka visu komūnisma apspiesto tautu lielāki vai mazāki fragmenti svešumā, atšķirti savai bazei, tomēr turpinā cīņu un izvērš darbus, lai tautas atkal atgūtu zaudēto brīvību, nerēķinoties ar laika jūdzēm. Taču šai procesā, gadiem skrejot, sāk nomainīties darba darītāji un tamdēļ ārkārtīgi svarīgi aplēst jaunās maiņas uznākšanu rīcības skatuvē. Aizvērsim savā domāšanā visas plaisas, gan esošās gan iedomu dzemdētās, kādas it kā pastāvētu paaudžu starpā un attiecībās. Šai brīdī spersim soli savas tautas vēstures ceļā, atsauksim atmiņā un skaidrā redzēšanā ainas, kas pirms vairāk nekā gadu sešiem desmitiem, uzrausās Latvijas zemē. Tā bij mūsu jaunā audze, kas pašu sirds skubināta un iecerētās brīvības rosināta, rāvās kaujās un darbā, noliekot pie malas visu personīgo un nesvarīgo. Taisnība: tolaik viss risinājās pašu zemē, savas tautas vidē, ar izjūtamu visas tautas atbalstu. Arī tamdēļ cīņas un darbošanās spars bija lielāks un aptverošāks. Šodien apstākļi ir gluži citādi. Jaunā audze aug un veidojas svešumā, kas tai daļēji atrauj piederības sajūtu savai tautai, vienā otrā gadījumā vērojama pat atsvešināšanās no tās. Bet tie ir tikai atsevišķi gadījumi un tos nevaram uzskatīt par vispārēju draudu. Tomēr mums jābūt ļoti piesardzīgiem un uzmanīgiem, ja vēlamies savu lielo jautājumu noturēt dienas gaismā. Kas un kādi tie, kas ieņems darītāju pozicijas?

Šī vasara pierādīja, ka mūsu jaunatnei svešumā liels darbošanās spars atgūstamās brīvības virzienā. Šī vasara arī akcentēja, ka mūsu jautājums pacelts augstā uzmanības līmenī. Jāvēlas un jātic, ka šīs aktivitātes pieaugs i kvalitatīvi i apmēros. Jaunatnes organizētais Brīvības kuģa brauciens pa Baltijas jūŗu, kopā ar citām politiskām aktivitātēm, skaidri pierādīja, ka mūsu jaunatne ir bruņota ar uzdrīkstēšanos un tā daudz vairs neliekas gaidīt, lai citi kaut ko dara Latvijas labā. Šī uzdrīkstēšanās ne tikai uzrausa Latvijas jautājumu pasaules uzmanības forumā, bet dziļi un sāpīgi iedzēla mūsu zemes okupantiem un lika tiem pārdomāt savu grēku un izvērtēt pastrādātās noziedzības iepretim Baltijas tautām.

Kāds noraizējies tēvs svešumā izteicās: kaut mūsu bērni vasaras nometnēs un latviskajās skolās aizvien vairāk pirmajā vietā izvirzītu ne tikai dzidru latviešu valodas skandēšanu, bet arī Latvijas vēsturi, kas to varētu rosināt un noskaņot darbam Latvijas brīvības labā. Vai lai neatzītum šādu vēlmi, ar lielu dzīvības spēku un paļāvību nākotnei? Jaunajai paaudzei svešumā, lai tā kļūtu pašapzinīga un atbildīga darba darītāja, jāienirst vēstures avotos. Nenoliegsim — būs arī blakus ietekmes, kas palo svešajā vidē un kas tīko sev pakļaut tautiskās pārliecības apziņā nenosvērtu dvēseli, mudinot to aizmirst svēto Latvijas vārdu. Mēs taču esam liecinieki kādam strāvojumam svešajā vidē. Šī jaunatne kliedz — nost ar varoņiem. Šis sauklis būtu nāvīgs un degradējošs tam mūsu jaunietim, kuŗš aicināts domāt un darboties Latvijai atjaunojamās brīvības labā.

Vērā liekama arī atziņa, kas izaugusi no līdzšinējās pieredzes jau gaŗajā trimdas posmā: tikai *pašiem* viss kas darāms apstākļu un iespēju robežās, kā tas bija dienās, kad dzima mūsu patstāvīgā valsts. Mēs to ieguvām pašu spēkiem un upuriem. Arī tagad, jau gaŗajā trimdas posmā, neviens mūsu jautājumam nav veltījis pietiekāmu uzmanību, ļaujot dažkārt lietām risināties pašplūsmā, apzinīgi izvairoties kaut no vismazākās kolīzijas ar despotisko varu, kas jau aprijusi daudzas neatkarīgas valstis.

Klusēšana ir zelts — saka paruna. Bet ne jau brīvības labā. Tā nav pielietojama katrā gadījumā vai apstākļos. Latvijas jautājuma risināšanā klusēšana pārvērtusies pārkāpumā, ja ne pat noziegumā, iepretīm brīvības jēdzienam. Ja lielvaras joprojam gaudenas un nedzirdīgas mazai valstij laupītās brīvības atjaunošanā, tad arī viņas ir netieši līdzvainīgas to negativo parādību norisē, kas iestājusies pēc Otrā pasaules kara, kad daudzas neatkarīgas valstis vairs neatguva brīvību.

Jaunajai maiņai, kas pakāpeniski novietojas priekšējās pozicijās, būs neatlaidīgi jāturpina darbs ar apziņu, ka vienīgi *mēs paši* varam izvirzīt un aktivizēt savas prasības un vēlmes jauna 18. novembra atnākšanai. Vērojot ledaino aukstumu, kūtrumu un baiļošanos, ko jau aizgājušajā trimdas posmā pierādījis lielvaru gribas un drosmes trūkums, mūsu jaunajām audzēm vajadzēs nobruņoties ar lielu pacietību, neatlaidību, pat uzbrukuma sparu, taujājot un meklējot pēc domas un rīcības, kas mūsu brīvības jautājumu noturētu vissāpīgāko pasaules problēmu dienas kārtībā. Akūtas lietas nedrīkst iemidzināt.

Taisnība: mēs vēl neesam izredzēto kārtā. Aiz mums nav uzņēmīgu lielvaru balsta, patiesas intereses un drosmes pilna rīcība, kā to esam samanījuši citos gadījumos un reizēs. Mums pašiem jākaļ savs ceļš uz brīvību.

Ko lai sadzirdam svētku zvanos svešumā? Ko lai saskatam tai sarkanbaltisarkanā karogā, kas 18. novembrī vēstīs mūsu valsts proklamēšanu, kas plīvos pāri svešuma tālēm?

Neko citu, kā jaunās paaudzes soļjumu dedzīgu sirds apņemšanos — nebīties grūtumu, ļaut raisīties aktivitātēm un pašaizliedzībai Latvijai atgūstamās brīvības labā.

Veco cīnītāju un varoņu darbs dzimtenē sagrauts lauskās. Tā vietā svešumā, uz ārieni drosmīgi pausts, bet dzimtenē sirdī dziļi glabāts, lai ceļu sev lauž jauns astoņpadsmitais novembris!

Tautas balva Vilim Hāzneram

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valde nolēmusi šī gada Latvijas valsts 68 gadu dibināšanas atcerē piešķirt 1986. gada PBLA Tautas balvu izcilam latviešu karavīram, jaunatnes audzinātājam, autoram, politiskam un sabiedriskam darbiniekam — Vilim Hāzneram.

Vilis Hāzners dzimis 1905. gada 23. jūlijā Jelgavas apriņķa Vircavas pagastā. 1923. gadā beidzis Jelgavas lauksaimniecības vidusskolu. Izvēloties karavīra karjēru, 1931. gadā beidzis Latvijas karaskolu un 1939. gadā Latvijas augstāko karaskolu. Dienējis 3. Jelgavas, 7. Siguldas un 6. Rīgas kājnieku pulkā, kā arī Latvijas armijas štābā, kur bijis pēdējais apmācības daļas reglamentu nodaļas priekšnieks. Dienesta gaitā sasniedzis kapteiņa pakāpi.

Baigā — 1941. gada jūnija beigās čekas apcietināts, bet laimīgi partizānu atbrīvots. 1943. gada maijā iesaukts Latviešu leģionā, kur sākumā bijis 32. grenadieru pulka komandiera adjutants, bet vēlāk 1., tad 3. bataljona komandieris. Otrā pasaules kara beigu posmā komandējis 15. divīzijas Izlūku bataljonu, līdz 1945. gada janvāra kaujās smagi ievainots. Par nopelniem kaujās austrumu frontē apbalvots ar 2. un 1. šķiras Dzelzkrustu, kā arī uzņemts vācu armijas karavīru goda sarakstā.

Gūstu pavadījis Cēdelgemā, Beļģijā, kur 1945. gada decembrī piedalījies Daugavas Vanagu organizācijas dibināšanā un pēc tam pildījis tajā amatus nepārtraukti līdz šim laikam. No 1970.—72. gadam bijis DV priekšnieks un kopš 1982. gada ir DV organizācijas goda priekšnieks. Pēc iecelošanas ASV darbojies zemes valdes amatos, un laikā no 1962.—69. gadam bijis DV ASV priekšnieks. Ilgus gadus bijis DV Mēnešraksta atbildīgais redaktors. Apbalvots ar DV organizācijas zelta nozīmi.

Kā Latvijā, tā vēlāk ārpus tās darbojies skautu organizācijā. Ievēlēts un veicis arī vairākus amatus politiskās trimdas nacionālajās pārstāvībās: Vācijā — Latviešu centrālajā padomē, Latviešu centrālajā komitejā un Latviešu nacionālajā padomē; ASV — Amerikas latviešu apvienībā un Pasaules brīvo latviešu apvienībā. No 1953. gada maija bijis Komitejas Latvijas brīvībai loceklis, bet ar 1961. gada aprīli tās priekšsēdis. Bijis rosīgs „Assembly of Captive European Nations" darbā — savu laiku tur darbojies par latviešu delegācijas vadītāju. Desmit gadu bijis Latviešu virsnieku apvienības ASV valdes priekšsēdis.

Jau neatkarīgās Latvijas laikā darbojies par žurnālistu, īpaši militārajā laukā. Trimdā par politiskajiem jautājumiem rakstījis ne vien latviešu, bet arī angļu, franču, vācu un spāņu valodā izdotajās publikācijās. Līdztekus visus gadu desmitus īpaši sekojis notikumiem un apstākļiem okupētajā Latvijā, un tos izvērtējot kļuvis par atzītu sovjetologu. Latviešu periodikā daudz publicējis vispārēja satura rakstu. Rediģējis DV organizācijas vēsturiskās apceres Laiks, telpa, laudis trīs pirmos sējumus. Bijis viens no redaktoriem DV izdotās dokumentu un atmiņu serijas Latviešu karavīrs pēc 2. Pasaules kara — 6., 7. un 8. grāmatai, kā arī Jelgavas-Mežotnes lauksaimniecības vidusskolas apcerei Tēvzemes arāju cilts. Sava mūža dienas un nedienas aprakstījis grāmatas Varmācības torņi divos sējumos, kas publicēti pirms dažiem gadiem.

Kas ir degpunktā latviešu sabiedrībā?

„RĪGA DIMD!"

piektdien, 21. novembrī, pl. 19.30

LATVIEŠU CENTRĀ, TORONTO

Mārtiņš Hildebrants, Dzintars Kalniņš, Nils Melngailis — trīs no „septiņiem" latviešu jauniešiem, Šatakvas konferences dalībniekiem Rīgas Jūrmalā, stāstīs skatos un skaņās par piedzīvojumiem.

Vakara vadītājs Dr. L. Lukss.

Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $5.-, skolu jaunatnei $2.-

RĪKO LATVIEŠU CENTRS TORONTO

Pulcēsimies

Latvijas valsts 68 gadu jubilejas atceres svinībās Toronto

ATCERES AKTS svētdien, 16. novembrī, plkst. 17.

TORONTO UNIVERSITĀTES AULĀ (Convocation Hall), 31 King's Circle (College St. un McCaul St.),

Svētbrīdis: Māc. F.T. KRISTBERGS.
Svētku runa: ALA Ārējās informācijas vad. V. PAVLOVSKIS.

Programmā: Ruta Āze — ērģeles, vīru ansamblis Kalvis J. Dzeguzes vadībā. St. Butkēvica deklamācija.

Laipni ielūdz 18. novembŗa valstssvētku rīcības komiteja.

Mēs gaidām brivību, un jūs esat mūsu vienīgā cerība,

– Lai īstenotu mūsu tautas cerības, ir nepieciešami līdzekļi. –

ir teicis kāds latvietis dzimtenē Šatkavas konferences dalībniekiem.

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS ir līdzekļu avots, kas devis iespēju

Pasaules Brīvo Latviešu Apvienībai strādāt mūsu tēvzemes brivības centienu sekmēšanai

Madridē, Ženēvā, Stokholmā, Kopenhāgenā, Budapeštā, Otavā, Bernē... un šogad Vīnē.

Palīdzēsim mūsu brāļiem un māsām viņu cerības īstenot!

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS, LTD.
P.O. BOX 4016 ROCKVILLE MD 20850-0002 U.S.A.

Dal.Nr. _____

Uzvārds _____ Vārds _____

Adrese _____

Vēlos iestāties Latvijas Brīvības Fondā.
☐ Dāvinu U.S. $500.00 (vai vairāk) vienā reizē.
☐ Iemaksāju $ _____ un atlikumu $ _____ nomaksāšu _____ gados, katru gadu maksājot $ _____
☐ Ziedojums novēlēts _____ piemiņai.
☐ Esmu novēlējis testamentā $ _____ Testamenta parakstīšanas datums _____

Nevēlos pašlaik iestāties LBF, bet nacionālpolitiskajai darbībai ziedoju $ _____

Čeks rakstāms uz Latvijas Brīvības Fonds, Ltd. vārda. Paldies!

Datums _____ Paraksts _____

Kanādā: c/o K. Tannis
2770 Yonge St., Apt. 110
Toronto, Ont. M4N 2J3, Canada

Archibīskaps
Arnolds Lūsis

Baznīca un tauta

(Turpinājums)

Arī lībieši bijuši neuzticīgi un izturējušies pret jaunkristītiem nežēlīgi. 1205. gadā, piemēram, Ikšķiles apkārtnē sagūstīti 10 jaunkristītie, no kuŗiem 7 upurēti pagānu dieviem un miruši kā pirmie martīri Livonijā. Chronists stāsta arī par briesmām, kādas draudējušas priesterim Teodorichām, kas sludinājis Gaujas krastos Turaidā — latviešiem un lībjiem.

Tomēr — misijas darbs neapsika.

Diemžēl, to neveica misionāri, kas nāca no mūsu tautas. Tā nenoliedzami ir bijusi traģēdija, kas turpinājusies gadsimtiem ilgi. Ko misionāri nevarēja panākt ar krustu un Bībeli, to bruņinieki centās panākt ar zobenu. Tā jau tas toreiz bija parasts.

Bet — nav taisnība tiem, kas stāsta, ka baznīca, sludinot kristīgo ticību, atnesusi latviešu tautai arī verdzības važas.

Profesora A. Švābes rediģētajā latvju Enciklopēdijā, rakstā ,,Tiesību vēsture'' lasām:

,,Plašākā un bezcerīgākā grupa tiesību ziņā bija vergi, ko rietumu ietekmē sauca par dreļļiem, bet slavu vārdā par kalpiem (chlap). Vergi Latvijā rekrutējās no cittautiešiem — kaŗa gūstekņiem, kas Austrumlatvijā bija krievi, igauņi un lībji, bet Rietumlatvijā — leiši, dāņi, zviedri un sāmi. Indriķa chronika stāsta, ka 13. g.s. sākumā Vidzeme un Igaunija ir ,,pilna gūstekņu'', kam ,,nav skaita''. Tie bija sievas, meitenes un zēni, kas pēc sekmīga sirojuma vienlīdzīgi tika sadalīti starp kaŗaspēka daļām. Daļu gūstekņu izlietoja kā bezmaksas darba spēku kungu un labiešu sētās, daļu pārdeva vergu tirgos. Latvijas toreizējā lauksaimniecība lielā mērā balstījās uz vergiem...

Iekaŗojot Livoniju, vāci sākumā atstāja negrozītu tās tiesu iekārtas, tikai tiesas kungu amatos iecēla savus fogtus (soģus), kam piederēja kā tiesas, tā izpildu vara... Tā 1272.g. līgumā ar zemgaļiem lasām: Fogtiem jātur tiesa trīsreiz gadā un jāspriež pēc Latvijas un Igaunijas zemes tiesībām un parašām'' (Enciklop. 2476. lp.p.).

Mēs zinām, ka Zobenbrāļu ordeņa bruņinieki (ordeni izveidoja ar pāvestiem naidīgā vācu ķeizara atbalstu) — šīs tiesības un noteikumus vienmēr ignorēja.

Tādos gadījumos pāvesti nostājās jaunkristīto pusē, protestējot pret bruņinieku varmācībām. Ceturtā Laterāna koncila laikā (1212.—15.g.) pāvests Inocents III pasludina, ka viņš ņem jaunkristītos savā aizsardzībā un nosauc Latviju par ,,Terra Mariana'' — 1215.g. bullā ,,Nec attligatis'' viņš nosaka, ka nedrīkst darīt pāri jaunkristītiem zemes iedzīvotājiem.

1217.gadā pāvesta Inocenta pēcnācējs Honorijs piedraud ekskomunicēt bruņinieku ordeni, ja vardarbības nemitīsies, un 1225. gadā Honorijs III deklarē: ,,Tā kā esat aicināti Dieva bērnu brīvībā un esat atdzimuši ūdenī un Svētajā Garā, tad, kur Dieva Gars, tur jāvalda brīvībai. Būtu ļoti necienīgi, ja pēc tam, kad esat kristīti, jūsu stāvoklis paslikti-nātos. Tādēļ mēs ņemam jūs Svētā Pētera un savā aizsardzībā un nosakām, ka, paliekot savā brīvībā, jūs neesat pakļauti nevienam citam kā Kristum un Romas baznīcai.''

Par šī laikmeta norisēm un dažādiem strāvojumiem interesantu ieskatu sniedz Colloquio Internationale di storia ecclesiastica sakārtotie materiāli. Kolokvijs notika Romā 1986.g. 24.—25. jūnijā, piedaloties aicinātiem zinātniekiem un dalībniekiem no dažādām Eiropas valstīm. Interesantu ieskatu par pāvestiem un kristiešiem Livonijā sniedz monsinjora Maccarones raksts:,,I papi e la Christianissasione della Livonia'', kur viņš pieskaŗas problēmai, kas saistās ar kanoniķa Meinharda iesvētīšanu bīskapa amatā 1186. gadā.

Par tā laikmeta politiskām ambīcijām un mēģinājumu Livoniju izveidot par ķēniņvalsti ziņas sniedz Dr. Bernds Huckers, Bambergas universitātes profesors. Par pirmiem no Dānijas atnākušiem misionāriem, kas darbojušies Kursā, interesantas ziņas sniedz prof. Edgara Andersona raksts; par bīskapu Meinhardu un viņa darbu — mācītājs Staņislavs Kučinskis.

*

Feodālā sistēma, kāda toreiz valdīja visā Eiropā, protams, izraisīja lielas pārmaiņas iekaŗotāju un iekaŗoto attiecībās. Apspiešana, lēņu kungu patvarības, zemes iedzīvotāju aizvien pieaugošā beztiesība un izmantošana nākošo gadu gājumā latviešus nospieda vergu jūgā un nožēlojamā stāvoklī.

Šai ziņā interesants dokuments ir prof. A. Švābes darbs: Piebalgas zemnieku sūdzība Zviedrijas karalim Kārlim XII 1695. gadā. Paklausīsimies, kas tur rakstīts, atgriežoties tālā pagātnē.

Ir 1695. gada 6. jūnijs.

Mazā zvejnieku laiviņā, nobraucot 30 jūdzes, Dago salā pie zviedra Daniela Jorges ir ieradušies trīs Piebalgas zemnieki — Viļumu Jānis, Baldiešēnu Pēteris un Ģibuļu Jānis.

Kā Daniels Jorges raksta, viņi dedzīgi lūdz darīt zināmu viņu bēdu stāstu Zviedrijas karalim Kārlim XII, apsūdzot Piebalgas muižas rentnieku H.G. Trautfetteru netaisnā un varmācīgā rīcībā.

Ieskatam — paklausīsimies, piemēram, Viļumu Jāņa stāstījumu par to, kas noticis pēc tam, kad viņš Rīgā meklējis palīdzību pie valdības ierēdņiem.

,,Kad par to dabūja zināt piesēdētāja kungs (t.i. Piebalgas muižas rentnieks Trautfetters) — viņš kopā ar septiņiem vīriem trešā Ziemsvētku naktī iebruka pie manis, Viļumu Jāņa, un aizveda uz muižu kā smagu noziedznieku, kur visa novada zemnieku priekšā — viņiem par biedinājumu, lai vairs nesūdzētos par piesēdētāja kungu — lika mani nežēlīgi pērt līdz asinīm ar astoņiem pāŗiem rīkšu. Patiesībā man bija piespriesti desmit pāri rīkšu, bet mūsu mācītāja kungs, kas tobrīd bija muižā, ar savu aizlūgumu panāca to, ka man atlaida divus pāŗus.'' (Šis mācītājs varēja būt vai nu Dāvids Hopfners (1653—93) vai Johanns Georgs Rhode (1693—1701).

Bet šie zemnieki, kas iesnieguma beigās parakstās ,,Vergi'' — ir dzirdējuši, ka Jaunpils muižas zemniekam Slaņķu Jurim ir kaut kādā, mums diemžēl nezināmā veidā, izdevies dabūt no karaļa vietnieka, Vidzemes ģenerālgubernātora grāfa Hastfera kādu apliecinājumu — reskriptu par to, ko muižnieki drīkst un ko tie nedrīkst prasīt no saviem dzimtsļaudīm — zemniekiem. Tādu pašu reskriptu, jādomā 1693. vai 94. gadā, no ģenerālgubernātora Hastfera saņēmis arī Piebalgas zemnieks Kanāžu Atis. Šī vēsts acīm redzot ir bijusi kā dzirksts izkaltušā norā.

Trīs zemnieki — tālā ceļa mērotāji — tagad karali lūdz, lai tas pavēl šo Kanāžu Atim izdoto reskriptu nolasīt no kancelēm visās baznīcās — ,,mūsu zemnieku valodā.''

Tajā pašā dienā — 1695. gada 6. jūnijā, uz šī iesnieguma karalis Kārlis XII rakstījis rezolūciju ,,Izmeklēt šo lietu.'' (Sk. Prof. A. Švābe ,,Piebalgas zemnieku sūdzība zviedru karalim Kārlim.XII 1695.g.).

Diemžēl, mēs nezinām, kas noticis un darīts iesnieguma izmeklēšanā. Sākās kaŗš ar Krieviju. Un zviedriem kaŗu zaudējot, Krievijas cara ērglis uz saviem asiņainiem spārniem mūsu tautai atnesa verdzību visizteiktākā veidā, jo latviešiem tika nolaupīta ne vien zeme, bet arī kustības brīvība un jebkādas tiesības protestēt pret muižnieku varmācību.

*

Bet — pirmie, kas protestējuši pret latviešu tautai nodarīto netaisnību, ir garīdznieki, mācītāji. Tas gan noticis daudz vēlāk — 18. g. simtenī, kad t.s. ,,apgaismības laikmeta'' idejas kļuva pazīstamas arī Vidzemes un Kurzemes intelliģencei, kuŗas kodolu veidoja luterāņu garīdzniecība. Šādu mācītāju skaits, diemžēl, nav liels. Bet tieši tāpēc mums pozitīvi jānovērtē viņu pūles aizstāvēt tos, kas paši sevi aizstāvēt vairs nevarēja.

Šai sakarībā mums īpaši jāpiemin Johanns Georgs Eisens (von Schwarzenbergs) (1712—1779). Kādus gadus, ieradies no Vācijas, viņš strādājis kā mācītājs igauņu draudzē Tormā. Tad — hercoga Pētera aicināts, aizgājis darbā uz Jelgavu, kur pārzinājis hercoga dārzus un ticis iecelts par ,,goda profesoru'' Academia Petrina. Liekas, ka hercogs viņam izgādājis tikšanos arī ar liberāli domājošo ķeizarieni Elizabeti II.

(Turpinājums sekos)

Gaidi uz to Kungu un nenovērsies no Viņa ceļa, tad Viņš tevi pacels, ka tu atgūsi savu zemi un ar gandarījumu redzēsi, ka bezdievīgie tiks izdeldēti. (Ps. 37:34).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Latvijas Brīvības Fonds

Latvijas Brīvības Fonds (LBF) — PBLA galvenā financiālā baze. Kā pats vārds norāda, šī fonda mērķis ir Latvijas brīvība — mūsu visu kopējs uzdevums un pienākums to īstenot. Šis fonds ir darbojies kopš 1973. g., un tā šūpulis ir kārts Klīvlandes dziesmu svētku laikā. LBF ir palīdzējis mūs reprezentēt starptautiskā laukā sākot ar Helsinkiem un nobeidzot šogad ar Vīni. Un tāpat tas turpināsies arī uz priekšu, kad mums būs nepieciešams vai nu sniegt informāciju par sevi un savu stāvokli, vai arī konfrontēt mūsu ienaidnieku starptautiskā forumā.

Fonds savu darbu iesāka ar $5,100. Tagad tā neaizskaramais kapitāls ir pieaudzis pāri $1 milj. U.S.

Var teikt — daudz naudas. Tiesa, daudz. Bet neaizmirsti, nauda tagad ir tas pats, kas ieroči kaŗa laikā. Jo vairāk, jo efektīvāka cīņa. Nauda runā. No šī $1 milj. LBF savām tekošām vajadzībām izlieto tikai intereses. Pamat kapitālu uzkrāj atbrīvotai Latvijai. Tā tad rīcības kapitāls ir apm. $7—80,000 U.S. Tik liela ir apm. vidēji atalgota valsts ierēdņa alga. Ar to mēs reprezentējamies kā tauta starptautiskā laukā, tanī pašā laikā arī atbalstot visādus vietējus pasākumus, kā tas paredzēts PBLA mērķos un uzdevumos. Ar lielāku rīcības kapitālu varētu sagaidīt plašāki izkārtotu un plānotu darba secību, gan atbalstot trimdas pasākumus, gan reprezentējot sevi starptautiskā laukā.

Brīvības fondam ir jāaug, pie tam ātri un noteikti! Tuvākajā laikā tam jādesmitkāršo tagadējais neaizskaramais kapitāls. To mēs varam sasniegt, jo tā nauda mums ir, tikai pašiem skaidru prātu jāredz mūsu *galvenais trimdas uzdevums — brīva Latvija.*

Tuvojas atkal 18. nov. un Ziemas svētki. Lai devīgās rokas atcerētos netikai savu tuvāko un draugu, bet arī savu tautu un valsti!

Dr. J. Šteins,
LBF pārstāvis Kanadā

10 Moonstone Byway,
Unit 1621,
Willowdale, Ont. M24 3J3
Tel. 498—7600

KULTŪRAS FONDA BALVU UN DIPLOMU SAŅĒMĒJI

Goda balvas ($700)

- ***Rakstniecības nozarē:*** BENITAI VEISBERGAI ASV par atmiņu krājumu Brīnumaini.
- ***Tēlotājas mākslas nozarē:*** KĀRLIM KRONBERGAM Kanadā par gleznu ,,M22''.
- ***Tēlotājas mākslas nozarē:*** ĢIRTAM PURIŅAM ASV par gleznu ,,Strata Nr. 8''.
- ***Lietiskās mākslas nozarē:*** ZIGFRĪDAM JURŠEVSKIM Kanadā par sekmīgu 50 gadu darbību latviešu lietiskā mākslā.
- ***Technisko un dabzinātņu nozarē:*** architektam ARNO TEIVENAM Zviedrijā par grāmatu ,,Latvijas dzirnavas''.

Kr. Barona prēmijas ($400)

- ***Mūzikas nozarē:*** ROBERTAM ZUIKAM ASV par izcilu redaktora darbu periodiskam rakstu krājumam ,,Latvju mūzika''.
- ***Tautas un mākslas deju nozarē:*** VOLDEMĀRAM UN ELVĪRAI DZELMĒM ASV par ilggadēju darbu tautas deju laukā.
- ***Tēlotājas mākslas nozarē:*** audējai VITAI PLŪMEI Kanadā par mākslas audumiem, kas, sintezējot senos latviskos elementus un mūsu nacionālos simbolus, izteic mūsu tautas un valsts traģēdiju.
- ***Paidagoģijas nozarē:*** mācītājam EDGARAM LANGEM Kanadā par ilggadēju darbu latviešu skolā un mācību grāmatas ,,Baznīcas vēsture'' sastādīšanu.
- ***Rakstniecības nozarē:*** LILIJAI DUNSDORFAI Austrālijā par nopelniem latviešu grāmatniecības veicināšanā.

Goda diplomi

- ***Humanitāro un sociālo zinātņu nozarē:*** DAUGAVAS VANAGU ORGANIZĀCIJAI par nacionāli nozīmīgu grāmatu izdošanu.
- ***Humānitāro un sociālo zinātņu nozarē:*** prof. VISVALDIM KLĪVEM ASV par reliģiskiem un filozofiskiem rakstiem.
- ***Technisko un dabzinātņu nozarē:*** prof. JĀNIM KĻAVIŅAM ASV par grāmatu ''Tumor Makers; Clinical and Laboratory Studies''.
- ***Mūzikas nozarē:*** VĪRU DUBULTKVARTETAM TĒVIJA ASV par 50 gadu darbību, veltītu latviešu mūzikai un dziesmai.
- ***Paidagoģijas nozarē:*** Hamiltonas skolas pārzinei ELZAI GULBEI Kanadā par izcilu un ilggadēju darbību Hamiltonas latviešu skolās.

Atzinības raksti

- ***Rakstniecības nozarē:*** LEONAM RUMAKAM ASV par nopelniem latviešu grāmatniecības veicināšanā.
- ***Mūzikas nozarē:*** MĀRTIŅAM UN ILGAI ŠTAUVERIEM Kanadā par jaunatnes dziesmu svētku ierosināšanu un organizēšanu.
- ***Mūzikas nozarē:*** ILEĀNAI PĒTERSONEI Zviedrijā par daudzu gadu piedalīšanos Dziesmu svētkos un koncertos Eiropā un Kanadā.
- ***Tēlotājas mākslas nozarē:*** UGAM DRAVAM Kanadā par skulptūru ,,Atdalīšanās''.
- ***Tēlotājas mākslas nozarē:*** DZINTARAM MEŽULIM Kanadā par skulptūru ,,Rituāla varas pīpe.''
- ***Tēlotājas mākslas nozarē:*** GUNDARAM ROBEŽNIEKAM Kanadā par vitrāžu ,,LBJ serija Nr. 4''.
- ***Tēlotājas mākslas nozarē:*** IVONNEI VAAR Kanadā par fotografiju ,,Perugia, Itālija''.
- ***Lietiskās mākslas nozarē:*** NORMUNDAM TREIJAM ASV par granulācijas tehnikā zeltā un dzintarā darinātiem auskariem.
- ***Lietiskās mākslas nozarē:*** OJĀRAM TURĶIM Kanadā par kokā grebtu šķīvi.
- ***Lietiskās mākslas nozarē:*** ILGAI BREŅĶEI ASV par sienas segu ,,No vecmāmiņas pūra''.
- ***Teātŗa mākslas nozarē:*** ELZAI DAUGAVIETEI-LAPŪKINAI Zviedrijā par teātrim zīmētām skicēm un darinātiem kostīmiem.

Piešķīrumi

- ,,Augstas gudrības grāmata'' — 3. iespieduma izdošanai ($600).
- Latviešu mākslas vēstures mācību grāmatas sagatavošanai ($1,800).
- ,,Trimdas rakstnieki, IV'' sagatavošanai ($1,700).
- Pareizrakstības vārdnīcas manuskripta nobeigšanai ($1,500).
- ,,Latvju zeme un zemnieki zem svešām varām'' — manuskripta sagatavošanai ($800).
- Rokas grāmatas ,,Latviešu lietiskā daiļrade'' izdošanai ($1000).
- Atbalsts žurnālam ,,Latviešu Lietiskā Māksla'' Austrālijā ($1,500).
- Žurnāla ,,Latvijas Saule'' pirmo izdevumu pavairošanai ($500).
- Tēlotājas mākslas izstāžu organizēšanai ($1,100).
- Archīvam ($500).
- II Mūzikas nometnes materiālu sagādei ($1,800).
- Paidagoģisko rakstu krājuma izdošanai Kanadā ($1,000).
- Rakstniekam J. Širmanim ($700).

Uldis Klauss

Mūsu cīņa un prioritātes

Madride... Budapešta... Vīne... Kopenhagena... Helsinki... Jūrmala. Pēdējo gadu notikumi ir ne tikai saviļņojuši mūsu jūtas un prātus, bet arī atspoguļojušies pasaules presē un skāruši jūtīgus nervus aiz Kremļa mūriem. Pēc vairāk nekā četrdesmit trimdas gadiem mēs esam pierādījuši, ka vēl eksistējam un esam vitāla un cīņai spējīga latvju tautas daļa. Mūsu pārstāvju oficiālais delegātu statuss Budapeštā un Vīnē ir panākumi, kas pirms nedaudz gadiem bija tikai utopiska cerība. Vēl lielāka utopija bija tiešs atgādinājums Jūrmalā padomju varai, ka viņi ir tikai okupanti mūsu zemē. Šī zeme ir mūsu!

Šīs aktīvitātes ir prasījušas daudz laika, līdzekļu un pašaizliedzības, kā arī uzlikušas mums morālu pienākumu neatslābt nākotnes darbā.

Neviens mums tieši nepalīdzēs atgūt un iznīcināt Latvijas brīvību. Lai atceramies tikai 1956. gada notikumus Ungārijā, 1968. gada sacelšanos Čechoslovakijā un 1980. gada brīvības centienus Polijā. Rietumu palīdzība bija retorika.

Mūsu reālā cerība Latvijas atbrīvošanai ir padomju varas iekšējs sabrukums. Mūsu uzdevums ir šo sabrukumu iespēju robežās veicināt. Sabrukums varētu būt divējāda rakstura — politisks vai saimniecisks.

Ņemot vērā plaši izveidoto iekšējās drošības aparātu, kam praktiski veltī neierobežotus līdzekļus, Padomju savienība politiski jūtas samērā droša. Tādēļ mūsu cīņa ir jāvirza saimnieciskajā laukā, kas ir Padomju Achila pēda. Padomju savienībai eksistences turpināšanai ir nepieciešamas trīs lietas — līdzekļi, pārtika un technologija. Visas trīs neierobežotos daudzumos ir pieejamas rietumu kapitālistiskajā iekārtā, kuŗas galvenais dzinējspēks ir peļņa. Vai mēs varētu panākt, ka rietumi atsakās no peļņas, ko dod darijumi ar Padomju savienību? Mēs to varētu, ja mums būtu pietiekams spēks un labi sadzirdama balss.

Latvieši brīvajā pasaulē ir samērā maza vienība. Tautības ar mums līdzīgām interesēm ir igauņi, lietuvieši, ukraiņi, baltkrievi un žīdi. Vienoti mēs varētu būt iespaidīgs spēks.

Melnā minoritāte ir panākusi, ka daudzas firmas izbeidz savas tirdznieciskās attieksmes ar Dienvidafriku, bankas un universitātes likvidē savus aizdevumus un ieguldijumus. Žīdu organizācijas ar savu sistēmatisko un neatlaidīgo rīcību ir ieguvušas plašu amerikāņu sabiedrības atbalstu savu mērķu sasniegšanai.

Saistot mūsu kopējās intereses kā mūsu dzinējspēku un apellējot pie rietumu pasaules sirdsapziņas, mums ir cerība, ka mūsu vienoto balsi varētu sadzirdēt un mēs varētu rast atbalstu mūsu cīņai.

Nelolosim cerības, ka šī cīņa būs viegla. Tā prasīs pacietību, neatlaidību un līdzekļus. Mums trimdā jau ir uzaugušas divas paaudzes. Vai būs jāizaudzē vēl trešā? Vai šai trešajai paaudzei Latvijas brīvība būs tikpat dārga kā mums, vai arī šī trešā paaudze būs tikai latviskas izcelsmes amerikāņi, kanadieši, austrālieši, vācieši?

Šis jautājums saistās ar mūsu galveno prioritāti — latvisko mantojumu, latviešu valodu un kultūras saglabāšanu. Latviešiem okupētajā Latvijā, kaut bezgala grūtos apstākļos, to saglabāt palīdz naids pret svešajiem iebrucējiem un apspiedējiem. Mums brīvajā pasaulē ar šo naida elementu nav tiešas saskares. Mēs tādēļ vieglāk iekūstam mūsu mītnes zemju vidē un ātrāk asimilējamies. Latviskais mantojums un cīņa par Latvijas brīvību iet roku rokā. Latvijas brīvību izcīnīs latvieši.

Latviskās audzināšanas darbs jāveic ģimenē un skolā. latviska ģimene ir mūsu nākotnes stūrakmens. Latviešu skolām ir nepieciešams visas sabiedrības nedalīts atbalsts. Bez latviešu valodas mums nebūs vietas citu tautu vidū.

Atzīmējot Latvijas valsts neatkarības atceri, goddevībā pieminēsim varoņus, kas izcīnīja Latvijas neatkarību, un apņemsimies saglabāt latvisko mantojumu audzēm, kas mīs brīvu Latvijas zemi pēc mums.

Mūsu sūtnis ASV ārlietu ministrijā

Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs Dr. Anatols Dinbergs līdz ar saviem igauņu un lietuviešu kollēgām — Ernestu Jaaksonu un Stasy Lozoraiti — 31. oktobrī apmeklēja ASV Ārlietu ministriju un iesniedza kopīgu memorandu sakarā ar novembŗa sākumā Vīnē gaidāmo Helsinku pēckonferenci.

Tā kā lietuviešu diplomātiskās misijas vadītājs Dr. Stasys Baškis pašreiz atrodas garākā atvaļinājumā ārpus Vašingtonas, viņu aizstāja Lietuvas sūtniecības vadītājs Romā pie Vatikāna Stasys Lozoraitis kā Charge d'Affaires ad interim.

Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš **notiks sestdien, 6. decembrī, no pl. 10—18 un svētdien, 7. dec. no pl. 10—16 DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto.**

Arnis Akmentiņš

Arģentīna nav Lejputrija

(44. turpinājums)

Es izliekos aizmidzis un neatbildu. Mans savādais istabas biedrs gaŗi nožāvājas, apgriežas uz otriem sāniem, un, brīžiem pie sevis kaut ko klusi murminādams, slīgst miega skavās. Drīz jumta pažobelēs sāk čirkstēt zvirbuļi, sveikdami rītausmas pelēko blāzmu. Pavisam klusi kā lielu ērģeļu stabule aiz plānās ārsienas dūc skārda lietus ūdens novada caurule. Diena aust miglaina un drēgna. Sijā sīks mērcētājs. Pa pagalmu staigā naktssargs un modina pasažieŗus, kuŗiem agri jādodas ceļā. Arī pie mūsu istabas durvīm vairākas reizes pēc kārtas arvien enerģiskāk atskan šī klauvēšana. Jaunais cilvēks blakus gultā beidzot pamostas un dusmīgi saka: — Jā, jā! Paldies! Ir jau labi! — grūtsirdīgi nopūšas, apsedz seju ar palagu un turpina guļēšanu. Bet pēc pusstundas pēkšņi, kā skudru dzelts, kļūst ļoti aktīvs. Izlec no gultas. Ūdenī mazliet apslapina seju un sāk ziest matus ar smaržīgo recekli. Drīz galva, gludi noglausta, spīd un vizuļo kā melna stikla lode.

— Kas jūs tāds esat? — man noprasa.

— Laimes mednieks! — es smejos.

— Kur strādājat?

— Visur un nekur... Gudri ļaudis saka, ka strādādams neviens neesot kļuvis bagāts... Amerikas labumi krītot rokās tikai tiem, kam izmaņa.

— Pareizi! — jauneklim tāda atbilde patīk. — Zinait! Man arī materiālo vērtību krāšana neinteresē! — viņš paskaidro. — Kādēļ velti pūlēties? Kad saņemšu mantojumu no sava veča un tēvoča, būšu bagāts cilvēks. Iedomājoties vien, cik dažiem bēdīgs liktenis, šausmu drebuļi skrien pār muguru... Vergot un mocīties no astoņiem līdz divpadsmitiem un no četriem līdz astoņiem pēcpusdienā... mēnešiem un gadiem ilgi... Visu mūžu! Nē, nē! Tāda doma mani biedē. Padomājiet! Par algu... par nieka grašiem pārdot gaišākās saules dienas... Vai tā nav briesmīgākā prostitūcija? Drausmīgi! Vienkārši drausmīgi! Aprakt jaunību un dzīves prieku starp četrām biroja sienām kokzāģētavā vai vistu plucinātavā... Ne mūžam! Katrā lielākā pilsētā var sastapt nerrus un nelgas, kas greznas uniformas dēļ kļuvuši par policistiem vai brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem. Dzīve ir maskerāde un baigs teātris! Tādēļ es vēlos kļūt par īstu aktieri... Lai vismaz manu vārdu — Leopoldo Leones — raksta ar vislielākiem un visspožākiem neona burtiem... Jūs varbūt neticat? E! Nu, labi! Raugaities un dodiet savu spriedumu! Vai esat kur citur redzējis labāku doktoru Faustu?

Nākamais mākslinieks, izmantodams apstākli, ka mūsu viesnīcas istabai ir tikai virs augstajām durvīm trīs pavisam niecīgas iegarena vēdināmā lodziņa rūtis, un tādēļ telpā pat spožākā saules dienā vienmēr valda puskrēsla, veikli improvizē savam nodomam nepieciešamu skatuves gaismu. Viņš ietin vilnas segā naktsgaldiņa elektrisko lampu tā, ka šaurs gaismas stars no apakšas uz augšu spocīgi apgaismo drebelīga veča vieplī pārvērstos ģīmja pantus.

— Nu! Redzējāt? — pats par savu varēšanu pārliecināts, jaunais cilvēks triumfējoši smaida. — Ko jūs sakāt?

Es tēloju sajūsminātu skatītāju un aplaudēju.

*

Pirmdiena iesākas ar neveiksmi. Cerības lielajos veikalos vienā rāvienā pārdot visas deviņpadsmit tecilas nepiepildās. Brāļi Infantes ļoti neapmierināti ar lauksaimniecības izstādes panākumiem. — Daudz papes, saplākšņu un krāsas izšķiests; arkli, traktori, atspeŗu ecēšas, automatiskās kukurūzas sējamās mašīnas un visādi derīgi darba rīki salikti rindu rindām, bet apmeklētāji, kas kaut ko pirktu, nenāk... Vakardien atklāšanas brīdī saradies milzum daudz ziņkārīgo tepat no pilsētas; pats provinces gubernātors esot minis „Mauritec" tecilas pedāli un vareni sajūsminājies par dižo jaunumu trīšanas technikā. Atgriežoties no ekskursijas, arī es redzēju svētku procesiju. Nāca mūki, tērpti zilās un sarkanās sutanās ar baltiem uzmetņiem. Kaŗavīri parādes uniformās, godasardzes pavadīti, nesa ziediem un dārgakmeņiem greznotu svētās jaunavas — Arģentīnas armijas ģenerālienes un patrones Virgen de Mercedes tēlu. Spēlēja militārais orķestris. No skaļruņiem, kas bija novietoti uz melna limuzīna jumta, kas pavisam lēni brauca pa priekšu svinīgajam gājienam, kāds baznīckungs dziedāja reliģiskas himnas un dievvārdu dziesmas. Beigās jāja vai simts gaučo; visiem sarkani ponču pār plecu; rokā gaŗi nacionālām krāsu lentēm rotāti bambusa šķēpi; kājās tautiskiem rakstiem izšūtas bombačas un čiripā un brūni krunkoti gaŗstulmu zābaki. Mirdzēja sudrabiem apkaltie sedli un iemaukti. Jātnieku staltie rumaki brīžiem klabināja pakaviem pavisam sīkā riksī uz vietas un, draiski krēpes purinādami, cēlās pakaļkājās. Visur pie namu fasādēm un augstos mastos uzvilkti lepni plīvoja zilibaltzili karogi, un pārējie tukumanieši stāvēdami pie vaļā atvērtiem augšstāvu logiem, uz balkoniem un ielu malās, patriotiskā sajūsmā vēdināja baltus mutautiņus.

Brāļu Infantes lauksaimniecības mašīnu veikals atrodas netālu no Barezzi viesnīcas. Turp aizbraucu ar tramvaju, jo debesis vēl aizvien pelēkiem miglājiem klātas un brīžiem smidzina vēss lietus. Pēc ceļojuma pa kalnu augstienēm jūtos savārdzis. Galvassāpes un mazliet paaugstināta temperātūra būtu pietiekams iemesls, lai paliktu gultā. Bet mani biedē doma te svešā malā, tālu no maniem ļaudīm nopietni saslimt. Brokastu kafijas vietā izdzēru lielu tasi karstas piparmētru tējas un noriju četras Geniola tabletes, cerēdams, ka aspirīns palīdzēs.

Visi trīs brāļi Infantes ir plecīgi gaišmataini, liela auguma vīri pusmūža gados. Viņi ilgi apspriežas pirkt vai nepirkt visas manas atlikušās tecilas. Galīgo atbildi gaidīdams, es staigāju starp plauktu rindām plašās telpas vidū un apskatu no spožas bronzas taisītos kaitekļu apkaŗošanas smidzināmos aparātus, lemešus, ecēšu šķīvjus un dažāda lieluma cirvjus, mačetes un no Zviedrijas ievestos zāģus. Uz milzīgām metalla spolēm satītas, pie sienas karājas ķēdes un kaņepāju virves. Platā skatlogā izstādīti visvisādi petrolejas un gāzes degļi un lākturi. Augstās kaudzēs sakrauti mirdzoši aluminija un melni čuguna katli. Ellas krāsu skārdenes un spaiņi stāv atsevišķā nodalījumā blakus galvanizētu un spurainu dzeloņstiepuļu rituļiem.

Jaunākais no brāļiem enerģiski aizstāv manas intereses, bet abi vecākie strīdas pretī.

— Kam tik daudz teciļu vajaga? — viņi saka. — Kas tādas pirks?

— Pirks! Pirks! — jaunākais neatlaižas. — Vajag tikai labi izstādes apmeklētājiem parādīt un izskaidrot, cik tādas mašīnas derīgas!

Beigās vecāko brāļu gudrība ņem virsroku. Visi nolemj izšķiršanos par vēl vairāk tecilu pirkšanu atstāt uz nākamām dienām un aicina mani, lai nāku pēcpusdienā uz 9. jūlija parku un demonstrēju dona Mauricio ģeniālo izgudrojumu Tukumanas lauksaimniekiem. Es apsolos ierasties.

(Turpinājums sekos)

LATVISKU GARU

nevar uzturēt ar parunāšanos vien

Daudz ietekmīgāks un arī ļoti piemērots dāvanai ir

DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTS

DV CV izdevums. Red. S. Ancāne.
Iznāk 6 reizes gadā, 80 lapp. ar vērtīgu saturu un uzņēmumiem.

Joprojām lētākais žurnāls trimdā: Gada abonements ASV — 14 dol., Kanadā — 15 dol. Abonementi pieteicami **E. Viškeram, 20 Swanwick Ave., Toronto, Ont. M4E 1Z1, Canada.**

LASAIT DVM — JUMS PATIKS !

SENĀS BALSIS

No dainu pūra

TĒVZEMEI — SADZĪVEI—PADOMAM

Sakārtojuši K. un N. Puriņi

11.

Vai Dieviņi, vai Dieviņi,
Krievi nāca šai zemē;
Daža laba mātes meita
Paliks krieva līgaviņa.
31904 Jaunrozes Vlk.

Krievi krievi, maskalīt,
Kam nokāvi bāleliņus!
Kam pameti rudzu lauku
Kā ūdeni līgojam!
32069 Neretas Jk.

Labāk mani kaŗā kāva,
Ne celiņa maliņā:
Māsiņai liela slava,
Kaŗā kauts bāleliņš.
32093 Pļaviņas Rg.

Rakstu rakstus izrakstīju
Pa zobiņa galiņam;
To noriežu Krievmalē
Jaunajam bāliņam.
32145 Bērzaunes Md.

Sarkan' bija vakarpuse,
Rīta puse sarkanāka;
Tur tie mani bāleliņi
Krievu pili dedzināja.
32160 Rankas C.

*

Agri sāka lidināt
Pelēkie vanadziņi;
Vēl nebija irbītei
Spārnu gali darināti.
1475 Lubānas Md.

Teju vien lidināja
Div' pelēki vanadziņi,
Redz irbīti rotājot
Bāleliņu dārziņā.
14201 V.K.Z.

Es sacēju vēl naīt,
Nadūt mani muomul'eņa;
Atskrīn tautu lakteigola,
Pīveļ munu muomul'eņu.
15322 Ludzas apr.

Plata upe, šaura laipa,
Kā būs man pāri iet!
Kā būs man atsacīt
Iemīlētu tēva dēlu?
15310 Veļķu C.

Kuŗi vēji nepūtuši,
Tie pūš manas vilnānītes;
Kuŗu tautu negaidīju,
Tās atloka kumeliņu.
14252 V.K.Z.

*

Cel, māmiņa, agri meitas,
Dod darbiņu, ko dodama;
Grib meitiņas graznu pūru,
Grib raženu mugurā.
6815 Aizputes Azp.

Paldies saku māmiņai
Par agraju cēlumiņu,
Lai kaunā nepaliktu
Svešu ļaužu istabā.
6789 Pļaviņas Rg.

Visas meitas darbus dara,
Visas rāda māmiņai;
Kuŗa darbu nemācēja,
Māmiņai paprasīja.
39488 Krustpils D.

Māci mani, māmuliņa,
Visādos darbiņos;
Iemācījse darbiņos,
Dod labos ļautiņos.
6677 Suntažu Rg.

Vai Dieviņi, vai Dieviņi,
Kā tu man nepalīdzi!
— Celies agri, gulsties vēlu,
Es tev gribu palīdzēt.
6689 Mērdzenes Ldz.

Eduards Upenieks, Latvijas goda konsuls

Latviešu tauta mūsu civilizācijas sargpostenī

68. Latvijas dibināšanas gads ir iezīmējies ar ļoti svarīgu notikumu latviešu tautas vēsturē. 800 gadu latviešu tautas kristiānizēšanas jubilejas svinības Romā ir dziļi skārušas latviešu tautas dvēseli kā garīgā, tā nacionālās apziņas mērogā.

Romā ,,Latvija uznāca uz pasaules skatuves skaista un apbrīnojama''. Pirmo reizi mūsu tautas vēsturē Latvijas vārds, latviešu valoda, dziesmas un tautas tērpi visā skaistumā parādījās pasaules acu priekšā — Romā, Vatikānā, pie Sv. Pētera troņa — visu pasaules diplomātisko pārstāvju klātienē. Pāvests visu vārdā lūdzās par mūsu tautu, līdzi jūtot mūsu traģēdijā un cildinot mūsu lielo varonību.

Romas skatījumā mūsu tauta ir kristīgās civilizācijas priekšpostenis, kuram ir jāiztur un jāpastāv. Tādēļ šīs svinības nebija nejaušība. Tā bija pāvesta un visas kristīgās pasaules pateicība latviešu tautai — pie Latvijas austrumu robežas, pie Aglonas garīgā cietokšņa ir saplakuši draudošie ateisma plūdi... Aglona ir palikusi neieņemta, līdz ar to pasargājot visu kristietību Latvijā un pāri aiz tās robežām.

Ar gandarījumu jāatzīst, ka arī nacionālpolitiskā cīņas laukā šis gads ir iezīmējies ar diviem īpaši nozīmīgiem notikumiem, kas lielā mērā ir stiprinājuši mūsu nacionālo morāli. Viens bija Čatakvas konference Rīgā, un otrs — konference Vīnē. Tas, ka šais konferencēs īpaši aktīva bijusi mūsu jaunā paaudze, no kuŗiem daudzi Latvijas zemi nekad nav redzējuši, rada pārsteigumu un apbrīnu mūsu draugos un samulsumu ienaidniekā. Pāvests Romā mūsu jaunatnei veltīja šādus vārdus: ,,Cēlu jūtu apgarotībā un pašaizliedzīgā darbīgumā jūs darīsit savu tautu lielu, ievadot Latviju nākamajā gadu tūkstotī.''

Visu šo gadu mūsu cīņas pieredze tomēr rāda vienu drošu lietu, ka brīvā pasaule, kaut mūs ļoti saprot, līdzi jūt mums un apliecina savu draudzību, bet neko vairāk nesola darīt. Viss beidzot paliek mūsu pašu rokās, pašu spēkos un apņēmībā, lai mēs turpinātu palikt latvieši, spējīgi sagaidīt jauno brīvības rītu. Palīdzēsim varbūt vairāk paši sev, tad arī citi mums varēs vairāk palīdzēt.

Ir daudz ceļu, kā varam palīdzēt savai tautai kā morāli, tā materiāli. Vispirms neļausim sabrukt paši savām skaistajām draudžu baznīcām un palīdzēsim tām vienmēr palikt atvērtām. Baznīcās glabājas mūsu tautas dzīvinošo spēku avoti. Baznīcas ir mūsu brīvības neieņemamie tempļi. Kamēr tie nesabruks, mums vienmēr būs cerība uz brīvību.

Palīdzēsim tām latviešu daudzbērnu ģimenēm, kas nepadodas moderniem saukļiem par dzimstības ierobežošanu, bet kaŗ šūpuļus un auklē dēlus un meitas, lai latviešu tauta dzīvotu mūžīgi. Tā šodien ir mūsu tautas lielākā varonība laikā, kad mēs esam spiesti ne tik daudz vairs runāt par brīvību, bet gan par mūsu tautas apdraudēto dzīvību...

Šeit svešumā mums ir vienmēr jāpaliek vienotiem un stipriem. Ir jāatbalsta mūsu nacionālās organizācijas un draudzes, jo bez tām mūsu drīza asimilācija ir neizbēgama.

Cienīsim un atcerēsimies savus sabiedriskos darbiniekus, kas pašaizliedzīgi ziedojuši savu laiku un spēkus mūsu labā. Bet īpaši atcerēsimies tos nedaudzos, kuŗi ir spējuši savus sapņus pārvērst īstenībā, radot tādus sabiedriskus vai financiālus pasākumus, bez kuŗiem šodien ir grūti iedomāties mūsu sabiedrību eksistējam.

Vēlēsim sev šai Latvijas dzimšanas dienā, lai šis mūsu tautas vēsturiskais gads būtu bijis mūsu ticības atjaunošanas gads Latvijai. Lai tie, kas liekam savu roku un sirdi sabiedriskos darbos, spētu vairāk būt vienotāji un veidotāji. Pāri visam vēlēsim, lai mēs nepaliktu vēsturē kā tā paaudze, kas cīņu uzdeva un savu gadu tūkstošiem loloto mantojumu viegli atdeva svešiniekam. Lai pats Likteņlēmējs ir mums palīdzīgs — savai izredzētai Māras zemei Latvijai.

Dievs, svētī Latviju!

Trešā gadskārtējā Apvienoto Nāciju

Cilvēku Tiesību Dienas

DEMONSTRĀCIJA

notiks svētdien, 7. decembrī, pl. 13:00

TORONTO PILSĒTAS VALDES LAUKUMĀ

Runās Ontario parlamenta loceklis

Mr. JURI SHIMKO

Dalībniekus (vismaz 30 latviešus) technisko darbu veikšanai lūdzam pieteikties pie L. Ozola, tel. 222-2854 un ierasties Latviešu Namā, 491 College ielā plkst. 9:00.

Nāksim visi, sekojot brīvības cīnītāju parolei:
Ja ne es, tad kurš?
Ja ne tagad, tad kad?

Rīko: Kanadas Komiteja par Cilvēku Tiesībām Latvijā,
Baltijas Sieviešu Padome,
Latviešu Nacionālā Jaunatnes Apvienība Kanadā.

Demonstrācijas notiks arī

ANGLIJĀ, MONTREALĀ, KIČENERĀ un citur.

Toronto Latviešu Centrā
(DON MILLS)
š.g. 5., 6., 7. decembrī

TĀLIVALDIS ĶIĶAUKA
RĪKO
SAVU DARBU SKATI

Atklāšana piektdien pl. 19.

VISI LAIPNI IELŪGTI

Vanagi pateicās

Daugavas Vanagu priekšnieks Jānis Frišvalds nosūtījis pateicības vēstuli DV CV vārdā sūtnim J. Matlokam, M. Palmeram un J. Valakam par viņu nostāju nesen notikušā konferencē okupētā Latvijā, kur publiski deklarēts, ka ASV nepārtraukti atteikušās atzīt padomju nelikumīgo Baltijas valstu okupāciju.

Daugavas vanagu fonda pilnsapulce DVF Straumēnos Anglijā pieņēma rezolūciju par pateicības izteikšanu sūtnim J. Matlokam. Pateicības raksts nosūtīts Latvijas sūtniecībai Vašingtonā nodošanai tālāk, norādot, ka DVF pārstāv 1920 biedrus no 29 nodaļām.

Cēsu pulks video lentē

5. Cēsu kājn. pulka atceres komitejas sēdes dalībnieki uzklausīja J. Treija ziņojumu un bij. 5. pulka kaŗavīru Austrālijā, Vācijā, Anglijā, ASV un Kanadā rakstveidā izteikto lūgumu — atļaut pieteikties uz grāmatu Cēsu pulks atmiņās līdz 1986. g. 1. decembrim. Komiteja tam pievienojās. Pēc 1986. g. 1. decembŗa grāmatas cena būs $15.- un ar piesūtīšanu $18.-. Torontieši grāmatu varēs iegādāties pie komitejas locekļiem: A. Riekstiņa — tel. 694-0534, E. Svītes — tel. 241-3816 un G. Kraujas, tel. 755-2932.

Fotografs G. Krauja pastāstīja par video lentes izgatavošanu. Izgatavotas lenšu kasetes, kas jau izsūtītas izrādēm uz vietām ASV dzīvojošiem pulka bij. kaŗavīriem. Lente ir 5. Cēsu kājnieku pulka atceres komitejas īpašums. Brīvajā tirgū šīs kasetes nav dabūjamas. Kasetes pieprasāmas: **J. Treijs, 302A, Annshiela Dr., Keswick, Ont. L4P 345, Canada.** Js

Diena Latvijai

18. novembrī

Pl. 7:30 no rīta svētbrīdis un karogu pacelšana. Piedalās māc. J. Šmits, Centra priekšnieks V. Vagners u.c.

8:15 kopējas brokastis

9:30 Māc. J. Cālīša referāts — Kad gars sastop likteni

10:45 John Wallach (ārlietu red. Hearst avīzēm) referāts The Meaning of Chautauqua in Jūrmala

12:15 Azaids

13:15 Nila Melngaiļa referāts ,,Jūrmalas konference latviešu perspektīvā

19:00 Sv. Andreja baznīcā kopējs dievkalpojums

21:00 Centra vakarēšana Baibas Rubesas vadībā. Piedalās Laura un Pēteris Zariņi.

Bērnu dienas programmu vadīs Egils Fogelis.

Pirmdienu vakari Centrā

1. decembrī pl. 19.30
filma angļu valodā par
Ukrainas lielo badu
Harvest of Despair
Diskusijas vadīs T. Puisāns

TORONTO ZIŅAS

● Toronto Sestdienas skolā Varoņu piemiņas dienas aktu 8. novembrī ar svētbrīdi ievadīja mācītājs J. Cālītis. Skolotāja Ārija Mileiko aicināja ar klusuma brīdi pieminēt par Latviju kritušos cīnītājus. Par Lāčplēšu dienu — 11. novembrī — un Lāčplēšu kaŗa ordeni pastāstīja kapt. Augusts Millers. Kāpēc atceramies mūsu brīvības cīnītājus izgaismoja skolas pārzine E. Pētersone. Priekšnesumos piedalījās skolas koklētāju grupa, pavadot arī Konrada Ozola dziedājumu un Ritas Kolinas stabules solo. 2. un 3. klases skolēni dziedāja tautas dziesmas, Krista Ozoliņa un Tedijs Murata deklamēja, bet 8. klases skolēni kopīgi deklamēja Leonīda Breikša Nezināmiem kapiem.

● Kanadas latviešu katoļu apvienības 22. kongresā uz nākamajiem diviem gadiem ievēlētā valde sadalījusi amatus: Valdes priekšsēdis Bruno Logins, priekšsēža vietnieki Jānis Niedra un Jānis Budže, kasiere Ārija Mileiko, sekretāre Valija Zaka, kultūras daļas vadītāja Kornelija Zariņa, padomnieks juridiskos jautājumos advokāts Valdis Erts. Revīzijas komisijā: priekšsēdis A. Vuciņš, sekretārs A. Gertmanis un loceklis K. Kučinskis.

● Visu draudžu kopējs Latvijas dibināšanas atceres dienas dievkalpojums 18. novembrī pl. 19:00 Sv. Andreja baznīcā, piedaloties archibīskapam A. Lūsim un visu triju vietējo luterāņu draudžu mācītājiem.

● Veco ļaužu mītne Kristus Dārzs aizvadījis jau sekmīgu pirmo darbības gadu. Par to atskatu padomes gada sapulcē 15. oktobrī sniedza valdes priekšsēdis Dr. J. Lūsis, piedaloties 30 padomes locekļiem, revīzijas komisijai un lielākam skaitam interesentu. Vairs nekandidēja valdes locekļi E. Sīlis un E. Valtenbergs, kas atteikušies veselības dēļ. No jauna ievēlēja mācītāju F.T. Kristbergu un Renāti Komarovsku, bet uz nākošiem trim gadiem Rasmu Kubi. No zemes dāvinātāju Kinstleru ģimenes valdē turpmāk darbosies Laimdota Kinslere-Ķeniņa. Valdē darbojās 10 locekļu, bet to skaitu nolēma paplašināt uz 14. Aizvadītā gadā mītnē uzņemti 94 iemītnieki, no kuŗiem 3 aizgājuši, 3 pārvietoti citur un 4 miruši. Pašlaik tur ir 84 ar caurmērā vecumu 83 gadiem. 20 iemītniekus var uzņemt, kam vajadzīga papildus aprūpe; iespējams, ka vēl varēs uzņemt septiņus. Kristus Dārzs pirmos gadasvētkus atzīmēja 9. novembrī ar svētbrīdi, ko vadīja māc. A. Dūmiņš, pusdienām un lasījumiem ar pieadlīšanos 25 dol. no personas mītnes atbalstam.

● Dainas koris 23. novembrī dziedās veco ļaužu mītnē Kristus Dārzs Latvijas valsts dibināšanas atcerei. 29. novembrī pl. 19:00 koŗa 37. gadasvētki DV namā. Pieteikšanās pie koŗa priekšnieka J. Tērauda. Aicināti arī agrākie koristi un koŗa labvēļi, ņemot līdzi groziņus. Koris rosīgi gatavojas nākošās vasaras PBLA Dziesmu dienām Minsterē augusta sākumā un Jaunatnes dziesmu svētkiem septembrī Montrealā. Koŗa diriģentei Astrai Ikšei-Vītolai studējot Francijā, kori diriģē Ariana Liepiņa; balsis vēl apmāca Ruta Lauze.

● Pēc sekmīgā ventiņu vakara Toronto, kas bija radījis lielu interesi un pulcinājis pilnu Latviešu nama zāli apmeklētāju, nākošais paredzēts liepājnieku vakars, pēc tam vēl īpašs vakars, veltīts Latgalei. Šos vakarus organizē LPB Kanadas preses kopa. Kā paskaidro šīs kopas valdes priekšsēža vietnieks māc. Arveds Celms, liepājnieku vakars iecerēts februāŗa vidū. Programmā būtu atmiņu stāstījumi par šo Kursas veco un lielāko pilsētu ar bagāto pagātni, kuŗai piekļaujas arī etnografiskie Bārtas, Rucavas, Nīcas un Alsungas novadi, lasījumu un apskati par Liepāju un Kursas novadiem un to īpatnībām, kā arī Liepājas vēsturisko lomu Latvijas valsts tapšanas un beigu laikā Kurzemes cietoksnī. Ar Liepāju sākušās un beigušās Latvijas brīvības cīņas. Tagad Liepāja ir izolēta pilsēta, kuŗu varam pārstaigāt vairs tikai atmiņās. Sagaidāms, ka liepājnieku vakarā kupls apmeklētāju skaits dalīsies šajās atmiņās, lai stiprinātos ticībai mūsu tautas un valsts brīvai nākotnei.

● Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šogad Latviešu Centrā 18. novembrī visa diena būs veltīta Latvijai. To ievadīs p! 7:30 ar karoga pacelšanu, kam sekos kopējas brokastis un māc. J. Cāliša referāts, pēc tam vēl otrs referāts angļu valodā par Šatakvas konferenci un par to pašu N. Melngaiļa referāts latviešu skatījumā, pl. 21:00 — Centrā vakarēšana, ko vadīs Baiba Rubesa. Lauras un Pēteŗa Zariņa mūzikālie priekšnesumi.

● Pensionāru apvienības 6. novembŗa sanāksmē Latviešu Namā ap 150 dalībnieku noklausījās Birutas Komarovskas lasījumu — Dziesma ar pašu klausītāju kopēju dziedāšanu — seno laiku iemīļotākām un kaŗavīŗu dziesmām. Latvijas valsts dibināšanas atcerei veltītā sanāksme 20. novembrī. Referēs LNAK padomes priekšsēdis Imants Alksnis. Pašu koŗa dziesmas un Anetes Bencones deklamācijas.

● Latviešu skolā Valodiņa, kuŗā mācības notiek Latviešu Centrā, piektdienās, šai mācību gadā ir 74 skolēni no 47 ģimenēm, no tiem bērnu dārzā 18 un latviski nerunājošo klasē Mēs mācāmies latviski — 14. Darbojas 19 skolotāji un palīgskolotāji. Skolas pārzinis tagad ir Uldis Zommers. Skolā paredzētie sarīkojumi: 14. novembrī Latvijas valsts diena, 19. decembrī eglītes vakars, 6. martā plkv. Oskara Kalpaka piemiņas akts, 8. maijā Ģimenes diena un 5. jūnijā izlaidums. Pavairojies latviski nerunājošo bērnu skaits.

● Gaujas gaidu vienības tradicionālais Mārtiņu vakars 2. novembrī Sv. Andreja baznīcas zālē pulcināja pāri par 100 dalībnieku, pie kam ap 30 bija mazie, uz sarīkojumu atvestie bērni. Visas guntiņas bija tērpušās budeļu maskās. Vadītāja Dace Strīpniece bija iestudējusi budeļu ēnu uzvedumu, kad uz ekrana budeļu ēnas, bet paši budeļi darbojās aiz ekrana. Skatuves ietērpu bija devusi Valda Zobena. Mārtiņdienas paražas izskaidroja vadītāja D. Strīpniece. Pēc izrādes budeļi ieradās zālē un gāja kopējās rotaļās. Izlozēja arī Mārtiņu gaili. Zāli rudenīgi bija dekorējušas lielgaidas. Novietnēs bērni no dārzeņiem un augļiem darināja dažādas figūras un veica citas nodarbības. Galdā bija Mārtiņlaika ēdieni, lielgaidas izcepušas piparkūku sirdis.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienā Centrā 5. novembrī referēja mācītājs Ā. Čops. Temats: Ticība, neticība, māņticība — pārdomu koptemats (prāta un ticības konflikts). Cilvēku attieksmes balstās uz uzticību. Normālas attieksmes bez ticības un uzticēšanās nemaz nav iedomājamas.

Ticības patiesība nav pierādāma, tā balstās uz „manu patiesību, prasa manu apliecinājumu". Ētiskās vērtības nebalstās cilvēkā, bet pašā Dievā. Mācītājs J. Cālītis vadīja dziedāšanu ar A. Plampi pie klavierēm. Māc. A. Celms vadīja lūgšanu. Galdus klāja P. Vāgnere. Pie tiem bija ap 150 klausītāju. 19. novembrī māc. A. Celms runās par Personīgo ticību: Sorens Kirkegards un Dītrichs Bonheffers.

● Vijolnieces Rasmas Lielmanes koncerts otrdien, 25. novembrī, pl. 20:00 Jane Mallett teātrī (St. Lawrence Centre): Bacha Sonate no. 3 Mi mažorā, Bēthovena sonate no. 7 Do minorā, Helmera Pavasara Concertino, Debisī Sonate un Ravela rapsodija Čigāniete. Pie klavierēm Marks Vidners. Mākslinieces dzīvo Meksikā, vijoles klases profesore Meksikas nacionālajā konservātorijā Godalgota starptautiskajos vijolnieku konkursos Bulgarijā, Spānijā un Itālijā. Koncertējusi Eiropas valstīs, ASV un Kanadā, kā arī piedalījusies vairākos latviešu dziesmu svētkos Kanadā un ASV. Nesen izdota viņas skaņu plate. — Pianists Arturs Ozoliņš koncertēs Jane Mallett teātrī 17. nov. pl. 20:00 klaviermūzikas serijas ietvaros.

● Toronto Austrumu draudzes vecākā locekle Emīlija Dreimane-Freimane, piedzīvodama 104 gadus, mirusi 25. oktobrī. Viņa dzimusi 1882. gada 18. augustā Aizputes apriņķa Kazdangas pagastā. Pirmā pasaules kaŗa laikā bēgļu gaitas vadījusi Krievijā, bet otrā kaŗa — Vācijā; no kurienes izceļojusi uz Angliju, bet 1955. gadā ar meitu Mildu pārcēlusies uz Kanadu, dzīvojusi Toronto. Anglijā vēl dzīvo nelaikes dēls Eduards ar ģimeni un otra meita Valija Matīsa, bet meita Nelija Hartmane mirusi 1981. gadā Toronto. Aizgājējas vīrs, kuģu inženieris, miris jau 1952. gadā Anglijā. Nelaikei vēl paliek 3 mazbērni un 6 mazmazbērni. Viņu no Rosara bēŗu nama pārpelnošanai 27. oktobrī izvadīja mācītājs A. Celms. Pelnu urnu pārvedīs uz Angliju un apbedīs blakus vīram Koventrijā.

● Margas Milleres-Grasmanes, arfistes, kas mirusi 1984. gadā Floridā, stipendija piešķirta dziedātājai Laurai Zariņai Toronto, kas sākusi dziedāšanas studijas Toronto universitātes mūzikas fakultātē un turpina Mannes mūzikas kolledžā Ņujorkā. Pirmā šāda stipendija 500 dolaru apmērā piešķirta ērģelniecei Martai Prāmniecei, bet otrā komponistei un trompetistei Anitai Kuprisai pagājušā gadā. Šogad to saņēmusi Laura Zariņa.

● Sv. Jāņa draudzes pēcpusdienā 2. novembrī, pēc mācītāja F.T. Kristberga vadītā dievkalpojuma, archibīskaps A. Lūsis stāstīja par savu Romas apmeklējumu, papildinot ar video filmas izrādi, ko noskatījās pāri par 300 apmeklētāju. Dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu.

● Koncertā Ziemsvētku ieskaņai 13. decembrī pl. 19:00 Sv. Jāņa baznīcā piedalīsies ērģeļu mākslinieces Anita Grigale-Rundāne un draudzes vokālais ansamblis diriģentes Brigitas Alkas vadībā. Pēc tam kafijas galds.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas tradicionālais Ziemsvētku tirdziņš 29. novembrī no pl. 9:00 — 16:00 baznīcas sarīkojumu telpās. Bazārs un ziedoto mantu izloze. Daiļamatnieku savienības izstrādājumi. Pusdienās brieža cepetis. Latviskie ēdieni, piparkūkas, rupjmaize un citi mājas cepumi un dārzāju konservi. St. Vasarāja dravu medus.

● Mācītājs J. Cālītis kristījis Andrea Amiju Riedelu, Franka un Amandas, dzimušas Jansones dienu.

● Etobiko pilsētas mākslas galerijā no 6. līdz 29. novembrim notiek gleznu izstāde Crossection '86. Tajā Jūlijs Popelis piedalās ar vienu gleznu. Divas savas gleznas ar reliģiskiem tematiem J. Popelis dāvinājis Kristus Dārza rotāšanai.

Pazīstamā Edmontonas latviešu sabiedriskā darbiniece Dr. Anna Rudovica-Dakša tuvāko draugu pulkā atskatījās uz 70 mūža gadiem.

LONDONA

● Viens no iecienītiem sarīkojumiem ir Londonas latviešu kopas dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais Ziemsvētku tirdziņš. Tas notika 2. novembrī, Senior Community Centra telpās.

Šogad kopas dāmu komitejai pievienojas arī ev.-lut. draudzes dāmu komiteja ar savu bazāru — mantu loteriju. Tirdziņā varēja iegādāties visādus labumus: pīrāgus, dažādus cepumus, kūkas, rupjmaizi un skābētus gurķus. Ciemiņi, tirgotāji, no citām pilsētām bija atveduši rotas lietas, keramiku un krāsainus stikla izstrādājumus.

Londonas latviešu kopas dāmu komiteja un ev.-lut. draudzes dāmu komiteja ļoti priecīgas par labi izdevušos Ziemsvētku tirdziņu un pateicīgas visiem apmeklētājiem. **L.C.**

VANKUVERA

● DV Britu Kolumbijas nodaļas savu gadskārtējo Mārtiņu vakaru šogad svinēja 25. oktobrī. Vankuveras latviešu jauniešu ansamblis Štepselis vakara dalībniekus iepriecināja ar interesantu Mārtiņiem veltītu programmu, kuŗā bija stāstījumi, dziesmas un Mārtiņu budeļi īpatnējos tērpos. Ansambli ar labu humoru vadīja Indra Pulciņa.

Šī bija Štepseļa pirmā uzstāšanās, un ceram tos redzēt mūsu sarīkojumos arī turpmāk.

Mūzikas vecmeistars Kārlis Kinstleris rūpējās par deju mūziku, bet nodaļas vanadzes, kā vienmēr, bija sarūpējušas bagātīgu cienastu.

Vanadzēm bija arī tirdziņš, kur vakara dalībnieki varēja iegādāties konservus, mājas cepumus un rokdarbus. Nodaļas mantu lotereja bija tik bagātīgi apgādāta, ka gandrīz puse no vakara apmeklētājiem aizgāja mājās ar vērtīgiem laimestiem.

Vakarā bija arī tāli ciemiņi — Anita Grīnvalde no ASV galvaspilsētas Vašingtonas un A. Jašuckis ar dzīvesbiedri no Tokomas.

● Latvjas valsts dibināšanas atceri Vankuveras tautieši atzīmēs 15. novembrī ar dievkalpojumu vietējās latviešu ev. lut. draudzes baznīcā un atceres aktu baznīcas zālē.

J. Ruško

Mēbelēta istaba
ar kopēju virtuvi un vannas istabu izdodama Gerrard-Woodbine rajonā. Zvanīt 691-3980.

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

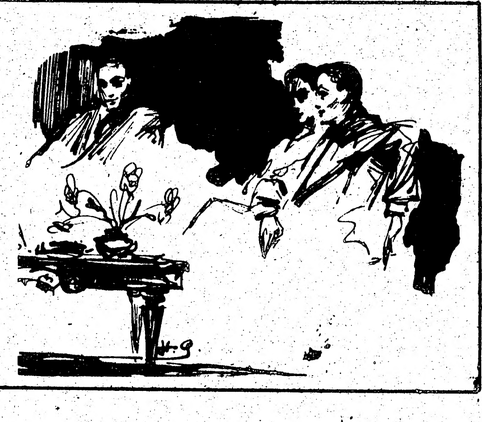

(38. turpinājums)

— Vai tu vari pateikt, kā tapa puķe, koks un stāds? Un daudzie dzīvnieki, kuŗiem ir sava nozīme dabā? Kas liek spīdēt zvaigznei, kas maina dienu pret nakti? Kas krāso debesis zilas un zāli zaļu?

No kāda putekļa, no kāda bezveida kamola izveidojās cilvēks? Kas viņš bija sākumā, un cik ilga laika vajadzēja, lai no nekā izveidotos tas, kas viņš ir šodien? Kas cilvēka mutē lika valodu,kas deva prātu?

— Ne jau šie krusti — —

— Protams, ne tie. Es tikai runāju ar viņiem un par viņiem, jo katrs no tiem manī izraisa pretestību varmācībai. Paskaties uz šīm izstieptajām rokām, cik bezpalīdzīgs ir moceklis pret varmācību.

— Tu gan zini, ka Pestītājs ir tikai simbols.

— Sauc to kā gribi, bet Viņš ir un tieši tāpēc ir bijājams. Tā ticot, kā noliedzot, ir jāpieņem augstākā, cilvēka prātam neaptveŗamā vara, kas dzīvību radot valda ap mums.

— Tu vaicā: kur? Ne jau tronī, ne zeltītā krēslā. Visumā. Cilvēka mazajā sirdī, viņa skaidrībā. Varbūt pat vienkāršā putna dziesmā, rasas lāsē.

Padomājusi Anda piebilda:

— Dieva esmi nevar apšaubīt. Tad jau arī pati dzīvība ir apšaubāma. Bet viņa esme nav arī rādāma taustāmā tēlā, lētā skārdā, tas apvaino dievību, un tas ir tas, par ko es runāju.

Jau pavisam tuvu pie mājām, ieilgušo klusumu pārtrauca Pēteris Priede:

— Es redzu, Anda, tu sevi pārāk plosi ar pagātni. Tu jau vairs nedzīvo, bet arvien vairāk dilsti. Tu aiz sevis aizslēdz vārtus uz dzīvi. Atmiņas nav bērns, kuŗu var ieaijāt ar aiju dziesmu. Uz zaudējumu laktas mums pašiem jāizkaļ rītdiena.

— Man tādas nav. Ar vakar un aizvakar viss ir zudis. Es šodienā maldos kā vakardienas rēgs.

— Dzīve ir tikai viena, atkārtojuma tai nav.

— Un pabērni vienmēr dzīvo pakrēslī.

— Noslēgtā telpā gul putekļi un zirnekļu tīkli. Atver logus, lai svaigs vējš tos izvējo.

— Manu putekļu sudrabs mani nesmacē.

— Anda, vai tiešām tu nesaproti? Vai katrā ziņā tam ir vajadzīgi vārdi? Tur — mājā — Rīgā, otrpus rakstāmgalda, es tevi vēroju. Jā... draiskuļojos un ķircināju... Bet kā tu tā, uz reizi... Ir daži vārdi, kuŗi tik viegli nenāk uz mēles. Tad tos ieslēpj ģeķībās...

— Arī es tevi vēroju, un jo ilgāk, jo tālāks tu kļuvi — un, iekodusi mēlē, tā apklust. —

*

Lai cik pretrunīgi savās izjūtās bija abi jaunieši, tie tomēr bieži soļoja blakus pa mežu takām. Viņi te bija vienīgie latvieši, un tā bija saistība pati par sevi. Pēc laba klusuma brīža Pēteris ierunājās:

— Es paspēju apmest līkumu, lai sasildītos. Laikam gan, ka tikai kustībā būs iespējams kaut cik sevī saglabāt siltumu. Es paredzu, ka citas nodarbības mums nebūs kā savu kāju palocīšana apkārtējos ceļos.

Taciņš ir gluds, laipni pieņemot gājēju soļus, uzrakstam rādot: Berg Willis. Lepnās bajārietes sudrabegles stāv mierīgas un gaidu pilnas. Šīs lepnās Vāczemes egles, kā tās apzīmējām dzimtenē, ar gludi brūno stumbru un mīkstām, gaŗām skujām, kas retumis greznojās kādā dzimtenes bagātnieka dārzā. Te — kalnu meži apsirmuši no sudrabeglēm. Taču svešais skaistums nerada prieku, bet sāp. Kā var būt tik klusi noslēgta idille, kur nesniedz izdzīto sāpes? Vai tāpēc esmu te, lai apbrīnotu šos svešos ciemus? —

Ievērojis Andas ieilgušo klusēšanu, Pēteris saka:

— Nedomā tik daudz, ko gruzdi sevī? Daba nav vainīga cilvēku ļaunprātībā.

— Vai man tev jāatkārto? — Doma nav lieta, ko var nolikt plauktā, paņemot pēc vajadzības. Līdzīgi mākonim tā atpeld un aizpeld.

— To tu jau reiz man teici.

— Pēc nesekmīgas atzīmes seko pēceksāmens.

— Sāpēt sāp visiem, grūti pateikt, kam gaužāk —neievērojot Andas zobgalību, teica Pēteris. — Savu sāpi parādīt mēs nevaram. Laiks vērpj mūsu dzīves, tinot tās kamolā. Vietām pavediens ir gluds, bet vietām dzijā ieķērušies spalīši un mezgli. Spalīšu rūpes dzeļ, mezgli sarežģījās.

— Zinu — bet kāpēc? —

— Varbūt Dieva roku mīļums guļ pār tevi. Viņš tevi ir pacēlis un nesis: nestāvi! — Vieniem viņš lika celties un iet, otriem lika palikt un ciest, lai tautas vēsture nepaliktu tukšām lapām, bet tajās būtu ieraksti, kaut asins traips, kliedziens vai vaids. Visa pasaule ir kļuvusi liela brūce, tā dzird un jūt tikai sevi. Viss notiek pēc nolemtības. Esam iemesti šais notikumos, un mums pašiem jātiek ar tiem galā.

To Anda zina labi, ir mezgli un cilpas, kuŗas negribas raisīt — — un klusums stingst.

— Vai kādreiz mums nebūs nekā vairāk otram ko teikt? ierunājās Pēteris. — tikai skabargas?

— Uz manas mēles nav ne melu, ne medus.

— Es vēlētos tikai iecietību.

— Es gribu apstāties un iet atpakaļ.

— Apstāties? Neprasi. Reiz tu pati apstāsies un tai stāvēšanai nebūs vairs ne domu, ne gribas. Mēs apstāsimies — tu, es — visi. — Arī negribamais ir jāpacieš sakostiem zobiem.

Jauniešu mazo strīdu pārtrauca neparasta skaņa. Tā tuvojās un šūpojās mierīgajā gaisā, džindžinot un lingājot. Dobjāk, smalkāk, tuvāk, tālāk. Priecīgi ieskanas kalngalā, tad klusināti atbalsojas ielejā. Zvanu korim salejoties no skaņas skaņā, izklausās kā nepārtraukts svētrīts. Zvani tuvojas, un pēkšņi aiz taka līkuma parādās govs ragi. Gājējiem pavirzoties no taka sāņš, redzams liels bars govju.

Gurdas un mierīgas tās nāk no vasaras kalnu ganībām, lai ziemā paliktu katra savā kūtī, savā tumšajā mājas pagrīdē. Mazliet līgodamās tās kāpj lēni, pilnos tesmeņus šūpodamas, ik solī šķindot kaklā pakārtajam zvaniņam. Aiz govīm nāk aitas un jēri ar smalkāku, sidrabaināku zvanīšanu. Gribas gandrīz sakļaut rokas šī svinīgā gājiena priekšā. Un visaizkustinošākais — visām govīm kupli rudens ziedu vainagi ap kaklu, ap ragiem. Un aitām ziedu pušķītis pie auss.

Kāda neparasta zvanu spēle tā bija, kad viss lielais ganāmpulks lallina no kalna lejup. Aitai, telei, jēram, katram lopam savs lielāks vai mazāks zvans ar toņu dažādību. Tam tur parupjā vaŗa mēle izdod dobju dūcienu, tur mazie jēri piesit gaiši sidrabaini. Ling, ling, attālinādamies priecīgi lallina zvaniņi.

— Tā lallināt! —

Līdz ar zvaniņiem atskan cita nedzirdēta skaņa. Īpatnēja, caur rīkli laista trizuļaini dziedoša skaņa, kādu Anda dzird pirmo reizi.

(Turpinājums sekos)

Sestdien, 15. novembrī, pl. 19
LATVIEŠU CENTRĀ
EIROPAS DROŠĪBAS KONFERENCES AIZKULISĒS
Referēs: Valdis Pavlovskis un Dr. Linards Lukss
Jautājumi un debates.
IELŪDZ 18. NOVEMBRA RĪCĪBAS KOMITEJA

Nikolajs Kalniņš

Krustcelēs

Es pārbaudu, kas bijis
Un kas vēl paliek pāri —
Laiks negausīgi rijis,
Kad gājis gadiem pāri.

Bet vai par to man sērot,
Kas laika straumē grimis?
Es varu jauno vērot,
Kas vecā vietā dzimis.

Tik saule nepārmainās —
Tāds viņai piešķirts amats;
Un zeme krāšņās ainās
Vēl vienmēr drošais pamats.

Dievs visu tā ir lēmis,
Viņš visu redz un vada;
Ko sargāšanā ņēmis,
Tas nav vairs jāpārrada.

* * *

Austra Balode

Daugava

Daugava, Daugava,
likteņa lemtā,
tava straume aizlaikos plūst,
ciltis vairojas,
ciltis iznīkst,
gadsimti atplaukst
un gadsimti drūp —
tikai tu, Daugava,
mūžmūžos plūsti,
straumes varenās neizžūst.

Tavi ūdeņi
mūžības straumē
tautas likteņa stāstus nes:
brīvības alkas;
varoņu cīņas,
uzvaras spožas
un — asaras.

Asaras sūras par loloto,
grūti gūto, bet zaudēto...

Daugava, tavos viļņos
apslēptas lūgsnas guldz,
treju zvaigžņu atspulgs
tavos ūdeņos mirdz:
jundī, sauc un vēstī —
izmocītas tautas sirds
brīvību saukt nenorimst.

Trauc melni padebeši
tavai straumei pāri,
grand pērkons —
Lāčplēsis no dzīļu dzīlēm sauc:
Izturi ziemciete tauta,
nerimsti varoņu gars!

Daugava viļņo,
Daugava šalc,
un putu vainags uzzied balts
no krāču nevaldāmā spēka —
no spēka apslēptā,
kas dzelmju dzīlēs dus;
lai tauta neapklus
saukt savu mūžos lemto daļu!

Daugava raženā,
Daugava dižā,
tavi krasti nerimstot sauc:
nedalies, nešķelies
ziemciete tauta —
vienota spēkā pacelies!

Daugava — māmuļa,
mūžos mums lemtā,
tavas straumes aizlaikos plūst—
gadsimti atplaukst
un gadsimti sadrūp,
tavas straumes vien neizžūst.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Ko mēs darījām Vīnē

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Valstssvētku laikā mēs mēdzam pieminēt mūsu nacionālpolītiskās cīņas panākumus. Tādu mums šogad nav mazums, un par to skopos vārdos šī laikraksta titullapā stāsta Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis Dr. O.Pavlovskis. Plašākai sabiedrībai gandrīz nepamanīta akcija notikusi Strasburgā, kur pag. vasarā Eiropas parlamenta sesijas laikā svinīgi ienesa arī Baltijas valstu karogus. Lai visiem darba darītājiem mūsu neviltota pateicība.

Ar citu panākumiem, diemžēl, kādreiz dižojas daži atsevišķi indivīdi, kas paši stāvējuši malā un gaidījuši, kas tur īsteni iznāks. Taisnu vagu dzīt tautas tīrumā nav viegls darbs. Tālā Montreala dzīvo neziņā, ka ķengu rakstu pārdrukāšana ir tas pats kā šo tendenciozo aplamo rakstu producēšana. Taisnošanās ar demokratiju ir faktiska demagoģija.

Kaut Latvijas goda konsuls Kanadā gauži maz redzēts, un daudzi domāja, ka viņš visas zināšanas un spēkus tagad veltī tikai Kristus Dārzam, šajā laikraksta numurā lasait viņa diplomātisko vēstījumu.

Mūs visus interesē, ko latvieši darīja Vīnes konferencē. Tikko ceļa putekļus nomazgājis, redakcijā ar lielu Eiropas laikrakstu izgriezumu žūksni, ieradās latviešu politisko aktīvistu komandieris Dr. L. Lukss.

Par baltiešu aktīvitātēm Vīnes konferences pirmajās divās dienās PBLA vicepriekšsēdis Dr. L. Lukss mums izteicās:

„Pasaules baltiešu apvienības rosmes Vīnē Eiropas Drošības un sadarbības konferences izvērtējumā sanāksmes atklāšanas dienā ieguva starptautisku ievērību, kas atbalsojās pat pāri okeanam ASV un Kanadā.

No 1. līdz 8. novembrim, kad baltiešiem bija plānota kopēja darbība, Vīnē ieradās no dažādām zemēm ap 120 latviešu, ap 200 lietuviešu un pāris desmit igauņu. Baltiešu kopējais birojs darbojās lietuviešu vadībā, jo šobrīd Pasaules Baltiešu Apvienībā prezidē lietuvieši, kas šoreiz bija atbildīgi par kopēji plānotas darbības norisi. Bez kopēja biroja darbojas arī Latviešu informācijas birojs Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības (PBLA) vadībā.

Ierodoties Vīnē noskaidrojās, ka demonstrāciju iespējas ir labvēlīgas baltiešu iecerēm, ka konferences atklāšanas runas būs brīvi pieejamas publikai, ka Resistance International organizācija iekārto samērā plašu skati par austrumeiropas tautu cilvēku tiesību pārkāpumiem Vīnes pilsētas pastāvīgās izstādes telpās, kur arī latviešiem paredzēts savs stends un ka priekšdarbi, kā tas bija iecerēts, ritēja pilnā sparā.

Pirmais notikums bija baltiešu preses konference, kur bez baltiešu trim pārstāvjiem piedalījās arī Per Ahlmark no Zviedrijas. Pēdējais, bija viens no pagājušā gada notikušā Baltiešu tribūnāla tiesnešiem Kopenhagenā. Viņa runas temats presei bija Kopenhagenas manifesta saturs, kas norādīja uz Baltijas valstu stāvokli, kas kā brīvas demokratiskas zemes okupētas, pievienotas Padomju savienībai un tagad tiek kolonizētas, īpaši uzsverot to, ka tas vēsturiski ir vienreizējs gadījums, kas prasa īpašu uzmanību no brīvajām demokratijām. Uz šo baltiešu preses konferenci bija ieradies ASV delegācijas vadītājs sūtnis Zimmermans, kas izteica ASV viedokli. Sūtņa teiktais apstiprināja, ka ASV delegācija iestāsies par Baltijas valstu jautājumu. Preses konference noritēja bez īpašiem starpgadījumiem, kaut arī padomju preses pārstāvji atradās žurnālistu starpā.

Pirmdienas vakarā notika baltiešu koncerts, kur no latviešiem piedalījās operdziedātāja Melita Mičule. Klausītāji bagātīgi apveltīja dziedātāju ar pelnītiem aplausiem.

Otrdien, 4. novembrī, notika kopēja demonstrācija, kuŗu kuplināja krāšņie tautas tērpi un kuŗas dalībnieku vidū pārsvarā bija jaunatne, par ko tika jautāts ar zināmu izbrīnu vairākkārt gan no garāmgājējiem, gan arī no žurnālistu puses. Uz demonstrāciju ieradās arī Jean-Marie Daillet, Francijas kristīgo demokratu partijas līderis. Viņš savu līdzdalību bija atsaucis, bet pēc viesošanās Vācijā bija pārdomājis un iekārtojies, lai varētu piedalīties minētajā demonstrācijā. Daillet un Ahlmark bija galvenie runātāji un tikai īsu uzrunu teica Baltiešu Pasaules Apvienības priekšsēdis Dr. Bobelis.

Tā kā Austrijā demonstrācijas nav parastas, tad baltiešu demonstrācija tika ievērota kā politisks notikums. Karogu un saukļu netrūka, kas paši par sevi izteica demonstrācijas jēgu, bet runātāji — zviedrs un francūzis dažādās valodās prasīja Baltijas valstīm nolaupīto brīvību. Demonstrācijas runu laikā starp runātājiem uzstājās lietuviešu un latviešu tautas deju grupas.

Demonstrācija beidzās ar dievkalpojumu St. Stefena katedrālē.

Dr. L. Lukss mūs sekmīgi pārstāvējis starptautiskos kongresos.

Notikušo demonstrāciju presē pieminēja kā krāšņu un labi noorganizētu."

Dr. L. Luksa stāstījumu par latviešu aktīvitātēm 5., 6. un 7. novembrī lasait nākošajā laikraksta numurā.

Svētku numura ierobežoto telpu dēļ atzīmēsim tikai dažos vārdos kādas jaunas baltiešu nomelnošanas akcijas plānošanu.

Kanadas prese ziņo, ka Vīzentāla pārstāvis Kanadā Sols Litmans izteicies, ka kaŗa noziedznieku medīšanā Kanada esot atpalikusi par 40 gadiem.

Viņš ierosinājis radīt īpašu valdības atbalstītu nacistu vajāšanas biroju. Tas būtu līdzīgs pretrunīgajai amerikāņu Office of Special Investigation.

Tā kā meklētie kaŗa noziedznieki un liecinieki Kanadā ātri novecojot, tad birojs esot jādibina tūlīt, jo bioloģiskais pulkstenis varot pārtraukt vainīgo dzīves, pirms tos tiesā un soda.

Litmans arī pieminējis, ka viņa ieteikums radīšot stipru opoziciju tajā grupā, kas domājot, ka nacistu medības apdraudēšot iecietību un draudzību, kas Kanadā pastāv dažādo etnisko grupu starpā.

Šī mēneša 30. dienā Otavā tiesneša Dešēna komisija ziņos par līdzšinējo raganu medību norisi.

Ir pareizi, ka mēs neaicinām valstssvētku sarīkojumos tos politiķus, kuŗu solījumos esam vīlušies un kas neuzklausa mūsu taisnīgās prasības.

A. Ķegumnieks.

Karognesēji, tērpušies frakās, ienesa Latvijas, Lietuvas un Igaunijas karogus Eiropas parlamenta sesijā pagājušā vasarā Strasburgā.

Sarīkojumu Kalendārs

Radio raidījumi Latviešu Balss, AM skāla 1540 pl. 22.30

15. novembrī pl. 11 Latviešu Namā TLB Sestdienas skolas valstssvētku akts. Runās Uve Hodžinsa.

16. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē Rakstnieku pēcpusdiena. „Latvija — vakar, šodien un rīt."

17. novembrī pl. 20 Jane Mallett teātrī (Front un Scott ielu krustojumā) pianists Arturs Ozoliņš atskaņos komponista prof. T. Ķeniņa 2. sonāti u.c. darbus.

21. novembrī pl. 19.30 Latviešu Centrā — Kas ir degpunktā latviešu sabiedrībā? „Rīga dimd!" — trīs no „septiņiem" latviešu jauniešiem — Šatakvas konferences dalībniekiem Rīgas Jūrmalā stāstīs skatos un skaņās par piedzīvojumiem.

22. novembrī pl. 19.30 Latviešu Namā TLMM kluba sezonas atklāšanas balle.

23. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14.00 vid. zālē prof. E. Reinberga referāts — Biotechnika un mūsu pārtika.

23. novembrī pl. 15.00 mūžībā aizgājušo DV biedru piemiņas pēcpusdiena DV namā.

29. novembrī pl. 19 Latviešu Namā Latviešu katoļu vienības gada svētku sarīkojums ar loteriju.

30. novembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14.00 vid. zālē Anitras Lekseres ceļojuma iespaidi. „Skandinavijā — pasaku un trollu zemē."

30. novembrī (svētdien) pl. 15 K. Zenaiša referāts DV klubā.

30. novembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā jauniešu garīgs koncerts „Tam Kungam jauna dziesma".

30. novembrī pl. 16 Latviešu Namā TLB sarīkojums ar māc. A. Dūmiņa referātu — Laiks un mūžība.

6. un 7. decembrī DV tirdziņš.

7. decembrī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14.00 vid. zālē Dr. L. Luksa referāts „Mūsu veselība ikdienā."

7. decembrī pl. 13 bīskapa Jāzepa Rancāna piemiņas dievkalpojums lietuviešu baznīcā, 1021 College ielā, Toronto; pl. 15 Latviešu Namā, 491 College ielā, bīskapa Jāzepa Rancāna 100. dzimšanas dienas atcere. Prof. St. Ladusāns S.C. runās par — „Pieredzes un vērojumi". Marija Urnežus-Lamberga lasīs savas dzejas. Pēteŗa Zariņa un Ērikas Beitānes mūzikālie priekšnesumi.

14. decembrī pl. 14.00 DV Bērnu eglīte DV namā.

20. decembrī pl. 19.00 DV biedru eglīte DV namā.

31. decembrī pl. 20.00 Jaungada sagaidīšana DV namā.

8. novembrī Toronto miris Jānis Ķusis. Izvadīšana no Rosara Morrisona bēŗu nama ceturtdien, 13. novembrī pl. 12.

12. nov. pl. 19.30 bēŗu namā dzied Sv. Andreja draudzes koris.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

25. novembrī, otrdien, Jane Mallett Theatre, vijolniece Rasma Lielmane.

21. janvārī, 1987. g., trešdien, Toronto universitātes Walter Hall Edgars Kariks, flauta un Māra Biezaite, klavieres, abi no Austrālijas.

2. aprīlī, ceturtdien, Jane Mallett Theatre, Olga Grike, mecosoprāns no Vankuveras.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

RAIBĀ NEDĒĻA

ĶĪLNIEKU ATBRĪVOŠANAS AIZKULISES

Vispirms mums dažos vārdos jāpakavējas pie nupat notikušajām ASV vēlēšanām. Rēgena popularitāte tautā tomēr nespēja nodrošināt republikāņu partijai cerēto vairākumu senātā nākamajiem trim gadiem. Demokratiem tagad tur būs 56 senātori, bet republikāņu mazais vairākums tagad sarucis uz 45. Tautas vietnieku namā abu partiju spēku samēri paliek aptuveni vienādi. Demokrati gan dižojas ar

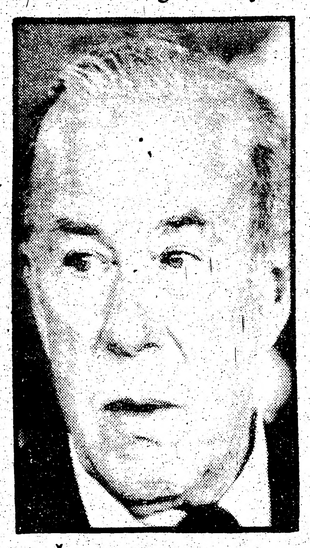

Šulcs nekā nezināja.

spožas uzvaras lauriem, bet patiesībā daudzos vēlēšanu iecirkņos uzvarētāju izšķīra tikai 1 proc. liels balsu vairākums. Tā ir raksturīga amerikāņu politiskās dzīves īpatnība, ka tas pats vēlētājs, kas nodod savu balsi par demokratu kandidātu Tautas vietnieku nama vēlēšanās, bieži balso par republikāņu kandidātu senātam.

Tā nu ir iznācis, ka atlikušos divos prezidentūras gados Rēgena partijai būs mazākums, kā senātā, tā Tautas vietnieku namā. Te tomēr jāievēro kāda cita amerikāņu likumdevēju īpatnēja tradicija, ka ievēlētie politiķi ne vienmēr balso par savas partijas līniju. Aizvadītajos divos gados vairāki republikāņu senātori balsoja pret Rēgena iesniegto likumdošanu, bet tanī pašā laikā daudzi demokrati ar savām balsīm nostājās Rēgena pusē. Tā ir ASV divpartiju sistēma, kurā viens otrs demokrats rīkojas kā visreakcionārākais republikānis, un ir arī republikāņi ar visliberālākām nosliecēm.

Kaut šīs vēlēšanas zināmā mērā uzskata par priekšspēli prezidenta vēlēšanām, kas notiks pēc diviem gadiem, tomēr pie politiskā apvāršņa pagaidām vēl neiemirdzējās neviena kandidāta spožo izredžu zvaigzne.

Vai tā nav ironija, ka visu brīvību valstī savas vissvarīgākās politiskās tiesības izmantoja tikai 37 proc. balsotāju. Tik daudz amerikāņu devās pie vēlēšanu urnām, bet 65 proc. palika mājās, vēlēšanu propagandas neietekmēti vai arī vienkārša slinkuma dēļ.

Vēlēšanu rezultātu raķetes vēl dzirkstēja amerikāņu preses slejās, kad pateicoties angļu baznīcas sakarniekam Veitam Baltajā namā ieradās Libanonā atbrīvotais amerikāņu ķīlnieks Dēvids Jēkabsons. Bijušais musulmaņu ķīlnieks pārsteidza ziņkārīgos preses pārstāvjus ar vārdiem: „Nemēģiniet izdibināt visu savas ziņkārības apmierināšanai. Jūsu pārcenšanās var apdraudēt to amerikāņu ķīlnieku dzīvības, kas vēl joprojām atrodas gūstā."

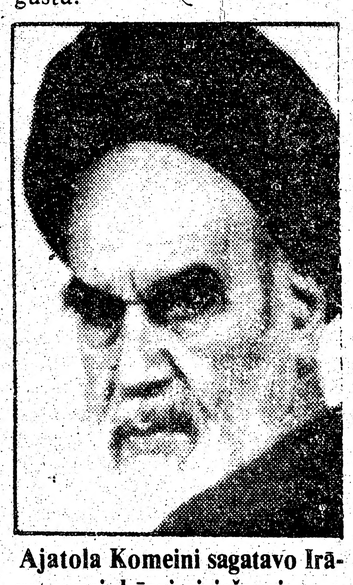

Ajatola Komeini sagatavo Irānu savai drīzai aiziešanai.

Gadījās, ka pēc četru gadu klusēšanas Teherānā pie mikrofona stājās 85 g. vecais Irānas immams ajatola Komeini. Savā runā viņš norādīja, ka slimības dēļ viņu drīz pie sevis aicināšot pravietis Muhameds. Irānas pienākums esot arī pēc viņa nāves paturēt islāma revolūcijas režīmu.

Tajā pašā laikā pasaules presē parādījās pirmās ziņas par to, ka amerikāņu ķīlnieku atbrīvošana notikusi ar Teherānas ziņu. Amerikāņu prese bija uzodusi, ka Irānā slepenā misijā bijis kādreizējais Rēgena padomdevējs valsts drošības jautājumos Mekfārlans. Politisku vētru radīja pieņēmums, ka Vašingtona ķīlnieku atbrīvošanu samaksājusi ar amerikāņu ieroču piegādi Irānai. Tas nemaz neizklausījās pēc Rēgena zvēresta nekad neielaisties jebkādos darījumos ar starptautiskiem terroristiem.

Kad žurnālisti jautāja ārlietu ministram Šulcam par Vašingtonas-Teherānas ķīlnieku apmaiņu, pārsteigtais amerikāņu ministrs varēja atbildēt tikai to, ka viņš nekā nezina. Arī aizsardzības ministrs Veinbergers acīm redzot bija atstāts nezināšanā. Visziņi jau zīlēja, ka Šulcs noskaities par to, ka Rēgens nav turējis par vajadzīgu viņu informēt, atteiksies no sava posteņa.

Baltais nams neteica ne jā, ne nē. Kad mākoņi bija paklīduši, Šulcs preses pārstāvjiem apgalvoja, ka palikšot savā amatā. Vašingtonā runā, ka tas nav pēdējais Šulca vārds un ka jauna ārlietu ministra parādīšanās tikai atlikta līdz nākamā gada sākumam.

Lielbritanijas ārlietu ministrs Džefrijs Hove pag. nedēļā sasauca Eiropas koptirgus valstu ārlietu ministrus, lai dzirdētu, ko viņi saka par Tačeres iesākto akciju sist krustā Sīriju kā starptautiskā terrorisma lielāko vainīnieci.

Arābu prese apgalvo, ka aiz Sīrijas apvainošanas patiesībā slēpjas Izraēlas centieni nomelnot Sīrijas prezidentu Asadu, lai pie varas tur nāktu kāds cits Jeruzalemei draudzīgāks politiķis.

ŽENĒVĀ SARUNAS TURPINĀS

Vīnes konferencē Šulcs ar Ševardnadzi nevienā jautājumā nevarēja panākt vienošanos. Neskatoties uz to, kārtējās atbruņošanās sarunas Ženēvā atkal atjaunotas, un Maskava apgalvo, ka tām esot jānotiek Reikjavikas garā. Piedzīvojuši politiskie komentātori gan apgalvo, ka Islandē atbruņošanās jautājums ir bijis līdzīgs illūzoram kāršu namiņam.

NO STAĻINA LĪDZ HANSENAM

Viens no populārākiem kanadiešiem pašlaik ir 29 g. vecais Ričards Hansens, kas, neskatoties uz to, ka auto katastrofā savā laikā smagi ievainots un viņa kājas paralizētas, veicis neticamu 20.000 jūdžu ceļojumu apkārt pasaulei invalidu ratiņos.

Mēs savā laikā rakstījām, ka Sadberijas tuvumā Kanadas valdība 1945.gadā kādu mazu ciematu pārdēvējusi Staļina vārdā. Visus ilgos gadus ciemata iedzīvotājiem bija jā-

Hansena vārdā nosaukts ciemats Sadberijas tuvumā.

dzīvo pasaules vislielākās bendes vārda ēnā. Pašā Pad. savienībā Staļingradu taču pārdēvēja par Volgogradu.

Kad Ričards Hansens ieradās Ontario galvaspilsētā, viņu godināja provinces parlamentā. Valdība paziņoja, ka par godu Hansena apbrīnojamai uzņēmībai nolemts viņa vārdā nosaukt kādu ģeogrāfisku vietu Ontario provincē. Gadījās, ka šī vieta bija Sadberijas tuvumā, kura līdz šim saucās Stalin, bet turpmāk sauksies Hansen.

MIRIS KARA NOZIEDZNIEKS

Maskava ziņo, ka tur 8. novembrī 96 g. vecumā miris viens no vecākiem boļševikiem diktātora Staļina labā roka — kādreizējais ministru prezidents un ārlietu ministrs Jačeslavs Molotovs. Baltiešiem viņš paliks atmiņā kā Baltijas valstu kapracis, kas, paraksto Hitlera un Staļina vienošanās paktu, pavēra ceļu uz Kremļa ordu iebrukumu Latvijā, Igaunijā un Lietuvā.

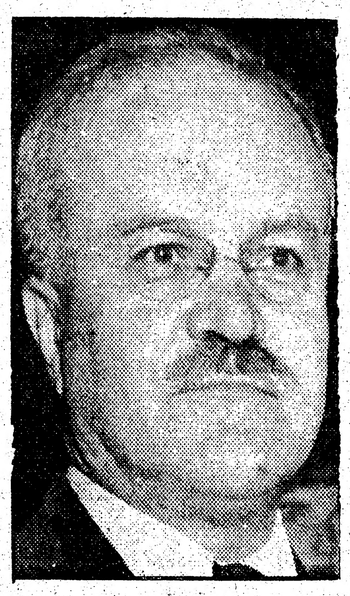

Molotovs bija Baltijas valstu kapracis.

Molotovs komūnistu partijai pievienojās jau 1906. gadā, bet 1964. gadā Chruščovs panāca viņa izslēgšanu no partijas. Molotovs varēja atgriezties no Mongolijas atpakaļ Maskavā, kad viņu 1984. gadā uzņēma atpakaļ partijā.

Daudziem nebūs zināms, ka Molotova īstais vārds ir Ječeslavs Michailovičs Skrjābins, un viņa tuvs radinieks bijis komponists Aleksandrs Skrjābins.

VAI MOSADA MEISTARDARBS?

Kad Londonas lielais laikraksts The Sunday Times septembŗa beigās sensāzionālā ietērpā ziņoja par Izraēlas atomieroču arsenālu, izrādījās, ka informāciju bija devis Mordachajs Vanū, kas kā atomtechniķis desmit gadus strādājis slepenajās fabrikās Negevas tuksnesī.

Pirms dažām nedēļām Venū pēkšņi pazuda. Skotlendjarda labākie detektīvi apgalvoja, ka viņš nav paslēpies, bet visas zīmes liecinot, ka kāds viņu nolaupījis. Pagājušajā nedēļā Izraēlas valdība paziņoja, ka Vanū atrodas Izraēlā drošā vietā un gaida savu tiesas dienu. Domā, ka Mosada aģenti, tāpat kā savā laikā nolaupot nacistu Eichmani, veikuši jaunu meistardarbu.

Izrādās, ka pļāpāšana par Izraēlas atomierošiem nav Vanū vienīgie grēki. Studiju laikā viņš esot iestājies par arabu tiesībām un pag. gadā piedevām vēl pārgājis kristīgo ticībā. Kaut Vanū nav nemaz vairs košers, viņu tiesās pēc Izraēlas likumiem, kas nozīmē, ka pasaule varbūt nemaz nedabūs zināt, kādu galu šī lieta ņēmusi.

Ženēvā atsāktas atbruņošanās sarunas.

Lasītājus Latvijas valstssvētku dienā sveic:

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

Latviešu Namā — 491 College ielā,
Toronto
tel. 922-2551

NODAĻAS

Latviešu Centrā — 4 Credit Union Drive, Toronto, tel. 751-8982

Hamiltonā — 16 Queen Street North, tel. 529 —7939

Londonā — 137 Huron Street, tel. (519) 439-7342

— Tu lauzi mūs naidīgā pretvara —
Vēl cīņa pret tevi nav nobeigta,
Tu vari mūs šķelt, tu vari mūs lauzt —
Mēs sniegsim tāles, kur saule aust!

18. novembŗa sveiciens
no

Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
Apdrošināšanas un nekustāmu īpašumu birojs

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.

Tel. 924-1408

Rūpiga un smalkjūtiga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

BRĪVĪBAS KAMPAŅAS KONFERENCE TORONTO

Internacionālās Anti-Bolshevik Block of Nations (ABN) konference ar nosaukumu Brīvības kampaņa notiks Holiday Inn viesnīcā, 89 Chesnut Str., Toronto, no 20. līdz 22. novembrim.

Šī organizācija (ABN) darbojas jau 40 gadu un apvieno ap 30 tautību, kuŗu pārstāvji informē brīvo pasauli par patiesiem dzīves apstākļiem komūnisma režīma iekaŗotajās zemēs. Tā meklē ceļus, lai palīdzētu brīvības cīnītājiem un tos atbalstītu viņu centienos.

Triju dienu konferences programma veidota ar Lielbritanijas, ASV un Kanadas politiķu, mācībspēku, laikrakstu un radio/televīzijas reportieŗu un politisko notikumu analizētāju, kā arī komūnisma apspiesto zemju pārstāvju piedalīšanos. Viņi angļu valodā apskatīs komūnistiskās iekārtas attieksmes pret rietumu pasauli, nacionālitāšu problēmas Padomju savienības bruņotajos spēkos, pasaules terrorismu un Pad. savienību, Pad. savienības politisko kaŗu pret rietumiem, Pad. savienības mērķus rietumos — patiesības viltojumus; tāpat apskatīs Rietumu presi un Pad. savienības agresiju u.c.

Konferences rīkotāji vispusīgās programmas dēļ sagaida plašu klausītāju atsaucību, it sevišķi no tiem, kuŗu zemes atrodas komūnisma jūgā. Ņemot vērā ABN organizācijas lielo materiālo slodzi un konferences svarīgumu brīvās pasaules informēšanai, piedalīšanās maksa katrai dienai ir $25 bez maltītēm un noslēguma banketā 22. novembrī $50.- no personas. -ons.

Latviešu veikals
BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel. (416) 465-9905

Ausma un Jānis Miķelsoni

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
487-0491

Crest Florists

567 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4S 2M5

MAIJA ASARIS

KALUPE
JEWELLERY
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS

Veikals un darbnīca
College P rk
444 Yonge St., Toronto, Ontario
Tel. (416) 595-1125

ALDONA KORMS un **TĀLIVALDIS ĶIVLENIEKS**

Fotografisks

uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

BENJAMIN
FILM · LABORATORIES · LIMITED

267 Richmond St.E., Toronto, Ont., M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

Mācītājam Arturam Briedim aizejot

Bij devis mūžā aizvadītā
Starp ceļa biedriem draugus gūt,
Un dod viņš pat pret mūža rietu
Man mīļās sirdīs atrast vietu.
(Prof. L. Bērziņš)

Sēžu ar Toronto Austrumu draudzes vecāko Pēteri Kārkliņu bēru mājas kapličā, lai vēl brīdi būtu kopā ar šīs zemes gaitu izbeigušo mācītāju Arturu Briedi.

Dzelteni blāzmainā gaismā jūtamies atstāti un vientuļi. Instinktīvi pievirzāmies viens otram tuvāk, sola gala stūrī.

Man par aizgājēju atmiņas no kopā pavadītā ģimnazijas laika. Tad divdesmit gadu, kopīgi veidojot Austrumu draudzi.

Pēteris mirušajam un viņa ģimenei tuvs draugs no Artura darba Burtnieku draudzē. Aizgājēja rūpes bija veltītas draudzei un ģimenei. Necieta glaimotājus un liķķus, nesūdzējās par dzīves grūtībām un bija nelokāms sava ceļa gājējs. ,,Šeit es stāvu, es citādi nevaru'', Arturs nereti citēja Mārtiņa Lutera atbildi saviem apsūdzētājiem. Slimo un grūtdienu apmeklējumi — neatkarīgi, vai tie bija viņa draudzes locekļi vai ne — bija daļa no Artura ikdienas darba. Kā Spredikū sagatavošanu, tā draudzes kancelejas pienākumus viņš veica ar pedantisku rūpību. Smalkjūtīgs un izpalīdzīgs visiem, kas pie viņa griezās ar savām problēmām.

Intimās sarunās Arturs šad un tad pārmeta sev, ka Otrā pasaules kara vētrās bija atstājis Burtnieku draudzi.

Mirdzošais amata krusts uz mācītāja krūtīm met žilbinošu gaismū, it kā brīdinot un aicinot — Seko man!

Pārpildītā baznīca izvadīšanas dienā liecina par atzinību un cieņu, ko aizgājējs bija iemantojis draudzē un latviešu sabiedrībā.

Saldu dusu!

Ervins Ziplāns

Pateicība

Nespēdamas to izteikt katram personīgi, mēs ļoti sirsnīgi pateicamies archibīskapam Arnoldam Lūsim un mācītājam Valteram Līventālam par izjustajiem vārdiem, ērģelniecei Editei Timermanei un visiem, visiem par skaistajiem ziediem, par piedalīšanos un izteikto līdzjutību, mūsu mīļo vīru un tēvu

mācītāju Arturu Briedi

izvadot uz mūža dusu.

Sieva Aina un
meita Irēne

Dieva mierā aizgājusi

Amālija Zvingēvics

dzimusi 1903. gada 23. oktobrī Vecaucē,
mirusi 1986. gada 31. oktobrī Lethbridge.

Sēro
Anna un Kārlis

Mūsu dienesta līdzgaitnieks

vltn. Nikolajs Lečmanis

dzimis 1904. gada 20. februārī Rīgas apriņķī,
miris 1986. gada 23. oktobrī Neištatē, Vācijā.

Viņu piemiņā paturēs
4. Valmieras kājnieku pulka
kadra karavīri

Līze Paulīne Tolis

dzimusi 1889. gada 21. septembrī Mētrienes pag.,
mirusi 1986. gada 24. septembrī Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. Latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Emīlija Rutkovskis

dzimusi 1885. gada 27. janvārī Bornsmindes pag.,
mirusi 1986. gada 25. septembrī Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes
Toronto Palīdzības fonds

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. māja 769-6950.

16. novembrī draudzes valsts svētku dievkalpojums, plkst. 11:00. Dziedās: Draudzes ansamblis (diriģente Brigita Alka). Spredikis: Dievam un tēvijai (Marka ev. 12:13—17).

23. novembrī Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu pl. 11:00. Dziedās: Draudzes ansamblis (dir. Brigita Alka). spredikis: ,,Mūžības dāvana'' (Jāņa ev. 5:19—25).

Jauniešu grupa šodien nesanāk.

Svētdienas skola un bērnu dārzs plkst. 10:30.

Iesvētamie satiekas plkst. 12:15.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

16. novembrī pl. 15 dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19 dievkalpojums Latvijas dibināšanas dienas atcerei, kopīgs visām draudzēm Toronto.

23. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Koris.

30. novembrī, 1. Adventa svētdienā, pl. 9.30 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 Garīgās mūzikas koncerts Tam Kungam jauna dziesma. Koncerta programmu sagatavo Toronto draudžu jaunieši.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

16. novembrī pl. 13 Latvijas dibināšanas dienas dievkalpojums.

18. novembrī pl. 19 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

23. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

30. novembrī pl. 13 1. Adventa dievkalpojums.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprinā šanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

16. novembrī pl. 11 Latvijas valstssvētku dievkalpojums; koris, dziesmu lapiņas; pl. 12.30 Latviešu skolas svētku akts.

23. novembrī pl. 10 angļu dievkalpojums kopā ar igauņu draudzi; pl. 16 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu, koris, dziesmu lapiņas.

30. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 I Adventa svētku dievkalpojums; pl. 12.30 Ziemsvētku tirdziņš.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pēteŗa baznīcā).

LATVIEŠU MISIJAS RADIO
RAIDĪJUMS
,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta,
svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

Sveicam laikraksta lasītājus Latvijas valstssvētku dienā!

Ja Tev ir ticība latviešu tautas nākotnei, ja Tev ir ticība brīvai Latvijas valstij, tad iesaisties rosmēs un darbos, kas visus mūs tuvina sapņa piepildījumam.

Tu atrodies un dzīvo brīvībā. Arī latviešu tauta okupētajā Latvijā vēlas dzīvot brīvībā.

Lai šis sapnis piepildītos, arī Tev ir jākļūst brīvības cīnītājam — tagad.

Ar brīvās Latvijas sapni 18. novembŗa atceres dienā Tevi sveicina un darbiem aicina

Daugavas Vanagu Toronto nodaļa

Sveicam tautiešus visā pasaulē 68. valstssvētkos

DV CENTRĀLĀ VALDE

KIČENERA — VATERLŪ

● Mārtiņu sarīkojums Kičenerā-Vaterlū apliecināja divu organizāciju, DV un Latviešu b-bas, labas sadarbības panākumus. Priekšnesumi un mājnieku viesmīlība kuplajam viesu pulkam paliks atmiņā. Programā piedalījās Maija Ķuze un H. Miķelsons. Mārtiņvakara organizētājam Albertam Taubem Daudz baltu dieniņu, septembrī sākas viņa mūža 66. gadskārta. **-Ons.**

JAUNIEŠU KORIS DZIESMA

8. Kanadas dziesmu svētku Jauniešu koncerta dalībnieki vienojās šo skaisto mūsu valodas izteiksmes veidu turpināt.

Ir radušās divas spējīgas vadītājas — dziedāšanas tradiciju kopējas, jauniešu vēlmju piepildītājas — diriģente Vizma Maksiņa un kokļu spēles māksliniece Ariana Liepiņa. Viņas uzņēmušās kalpot latviešu jaunatnei. Jaunā vienība Dziesma ar vadmotīvu no J. Vītola kantātes Dziesma —

„Lai pie skaņas skaņa saistās,
lai no dziesmas dziesma
dzimst,"

savas nodarbības noturēs Latviešu Centrā. Otrdien, 25. novembrī, no pulkst. 18.30 līdz 19.30 tur notiks pirmais saiets pamatskolas vecuma jauniešiem, uz kuŗu ir aicināts ikviens dziedāšanas interesents. Mēģinājumi dziedāšanā un mūzicēšanā notiks katru otrdienas vakaru.

Šis pasākums veidots pietiekami interesants, lai saistītu jaunatni ārpusskolas mācībām brīvajā laikā. Jauniešiem būs dota iespēja dziedāt un attīstīt citas dotības plašākā skatījumā.

Paredzētās nodarbības būs šādas: solo dziedāšana, mūzikas teorija, instrumentu lietošana, pavadīšana, nošu lasīšana, balss technika u.c.

Jaunatnes dziesmu svētkos šajā rudenī Dziesma piedalīsies kā atsevišķs koris.

Meklējam

divu istabu dzīvokli tuvu satiksmei. Zvanīt vakaros:

465:9833

R. S. KANE Ltd.

APBEDĪŠANAS BIROJS

6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī,
dienvidos no Steeles)

Willowdale, Ont.

221—1159

Ja jums vajadzīgi ērti apavi, iegriezieties

MELITA apavu veikalā

480 QUEEN ST. W., TORONTO, ONT.
TEL. (416) 863-1548

* **„White Cross" apavi**
* **Piemēroti apavi platajai pēdai**
* **Dāmu kurpes līdz 11. nr.**
* **Kungu kurpes līdz 16. nr.**
* **Mērenas cenas**

VEIKALS TUVU IGAUŅU „ROONEM'S" MAIZNĪCAI.

Jums pakalpo GEORGE un AUDREY SITARENIOS (STARR).

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

Izjusti personīgi pakalpojumi.
Pastāvīga kapella.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral director

733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

Inta Tauriņš

HAMILTONA

Sparta internā novusa turnīra sacensības notika 25. oktobrī ar 23 dalībniekiem divās grupās.

A. Grupā: 1. v. V. Krauklis, nezaudējot nevienu spēli. 2. v. B. Kūncāns un 3. v. M. Žulps.

B. grupā: 1. v. I. Jēgeris, 2. v. K. Zvejnieks un 3. V. R. Bulte. Sacensības vadīja M. Žulps. **Z.U.**

Kārlis Karsonis 80-gadnieks

Šinīs dienās astoņdesmitgadnieks kļuva Kārlis Karsonis (tuvākie draugi viņu sauc par Čarli). Latvijas sporta vēsturē viņš iegājis kā Latvijas valsts futbola vienības dalībnieks divdesmito gadu beigās.

Jubilārs dzimis 1906. g. 16. oktobrī Porchovā, kur viņa tēvs bija policijas ierēdnis. Tēva dienesta vietas maiņu dēļ viņa bērnība pagāja dažādās pilsētās. Bija jau sācies I Pasaules karš. Ģimenei esot vēl Pleskavā izcēlās revolūcija. Kara apstākļos ģimeni izšķīra no tās apgādnieka; vēlāk tā saņēma ziņu, ka viņš ir miris ar tīfu. Tā nu šī piecbērnu ģimene palika bez apgādnieka. Māte izšķīrās braukt atpakaļ uz Rīgu. 1920. gada sākumā viņi atgriezās mājup un Sebežu robežstacijā uzzināja, ka nodibināta Latvijas valsts. Čarlim tad vēl bija tikai 13 gadu. Rīgā viņus sagaida tēva brālis ar ģimeni, kuŗi rūpējās par atbraucējiem. Sākās skolas gaitas Rīgas pilsētas 1. pamatskolā. Pēc skolas beigšanas viņš uzsāka strādāt Minerālūdeņu iestādē Vērmaņparks.

Pirmās sporta gaitas sākās skolā. Pārējo zēnu ieinteresēts, viņš iestājās Jaunekļu Kristīgā Savienībā (JKS) un skautos. Drīzi vien viņa sirdslieta kļuva futbols. No JKS jaunatnes sastāva viņš uzņemts pirmajā vienībā. Viņa futbola talantu pamanīja, un tas nokļuva Rīgas futbola kluba (RFK) sastāvā 1928. gadā.

Jau nākamajā gadā spēlējot RFK sastāvā par kreiso pussargu, tas izcīnīja Latvijas meistara nosaukumu. Šajā gadā viņu uzņēma arī Latvijas valsts vienībā, kuŗas sastāvā viņš cīnījās prēt Somiju, Igauniju, Zviedriju un Lietuvu.

1930. gadā Karsona futbolista gaitas pārtrauca smags kājas savainojums. Pēc tam viņš nobeidza Viļa Olava komercskolu un turpināja savas darba gaitas, līdz kara apstākļi viņu izšķīra no ģimenes. Kā pēdējo iesaucamo gadagājumu viņu mobilizēja. un pēc īsām dienesta gaitām Rīgā 1944. gada 10. oktobrī sākās viņa svešniecības gaitas.

Likvidējoties Baltijas universitātei, viņš palika Vācijā un pēc dažādiem gadījuma darbiem uzsāka strādāt lielajā pārtikas koncernā EDEKA par grāmatvedi, kur palika līdz pensionēšanas laikam.

Jubilārs ir garīgi un fiziski možs. Viņš jūsmo par dabas skaistumu un arvien ir sastopams sirojumos apkārtnes mežos. Tāpat viņu interesē sports, laba grāmata un politika. Nekad viņam nav pārtrūkušas saites ar vecajiem draugiem un studentu vienības Auseklis locekļiem, pie kuŗas tas pieder. Lai draugu sveicieni un laba vēlējumi ievada viņa jauno gadu desmitu. **BOS.**

Latvijas valsts futbola vienība, kas 1930. gadā spēlēja pret Zviedriju. Tās sastāvā bija arī jubilārs K. Karsonis.

HAMILTONA

● 18. novembri Hamiltoņā šogad atzīmēs 22. novembrī pl. 19:30 YWCAS telpās 75 MacNab St., S. ar uzvedumu Latvijas tautas likteņgaitas no valsts dibināšanas līdz šodienai ar moto — Visskaistāko dziesmu brīvība dzied. 18. novembŗa atceri šogad rīko Vainadziņš kopā ar HLB un DV. Saviesīgs vakars. Deja.

● Svētdien, 30. novembrī, Hamiltonas draudzes dāmu komitejas Ziemsvētku tirdziņš pēc dievkalpojuma pl. 12:30 baznīcas lejas zālē.

● Mācītājs E. Ķergis oktobrī pārcēlies uz dzīvi Sadberijā, kur jau agrāk viņš bija Sadberijas draudzes mācītājs.

● Māc. K. Kuškēvics izvadīja pēdējā gaitā no Latviešu baznīcas Krišjāņa Šteinberga urnu. Viņš miris 15. okt. Hamiltonā 76 g. vecumā. Goda sardzē stāvēja Virsnieku apvienības un Hamiltonas DV biedri. Ērģeļu mūziku spēlēja komp. I. Sakss.

● 20. oktobrī 81. g. vecumā mirusi Anna Caunēna.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

mācītājs Arturs Briedis

dzimis 1910. gada 24. jūlijā Rīgā,
miris 1986. gada 28. oktobrī Toronto.

Gaišais un labais no Tevis,
Dzīvos mūsu sirdīs un atmiņās.

Mīlestībā un pateicībā viņu
vienmēr atcerēsies
krustmeita Anita un citi
Jēkabsonu ģimenes locekļi Otavā

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Itn. Krišjānis H. Šteinbergs

dzimis 1909. gada 31. decembrī Sesavā,
miris 1986. gada 15. oktobrī Hamiltonā, Ontario.

Vieglas smiltis Dieva mierā!

Viņu mīļā piemiņā paturēs
sieva Dzidra,
meitas Aleksandra, Rita un Linda

Mūžības ceļos aizgājis mūsu draugs

Arvēds Kalējs

dzimis 1922. gada 22. februārī Latvijā,
miris 1986. gada 6. oktobrī Anglijā.

Gribēju tālajos laukos vēl iet,
— satumsa nakts.

Par viņu skumst
krustmeita Anglijā,
draugi ASV un Kanadā

RM NSM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

KALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

SAVIENOTĀS VALSTIS

NJUJORKA

● Zilā kalna gaidu un Rīgas skautu vienības vadītāju un vecāku padomes rīkotajā sīkumu tirgū Jonkeru baznīcas īpašumā pārdeva mantas par vairāk nekā 2000 dol. Atlikums ir ap 1900 dolaru, ko izlietos vienību braucienam uz Piekto lielo nometni Mičigenā nākamā gada augustā. Rīkotāji vairākas sīkumu tirgu reizes sludināja vietējā Jonkeru avīzē un citos izdevumos, kā arī izlika paziņojumus uz apkārtējo ielu stūriem. Pārdošanā bija dažādas mantas. Mašīnu novietošanas laukumā bija novietoti galdi ar dažādām lietotām drēbēm, bet kleitas bija izkarinātas gar sienām. Blūzes un svārkus pārdeva par 25 centiem gabalā. Bija arī mēbeles un astoņi televīzijas aparāti, un tos visus pārdeva. Jonkeru baznīcas sarīkojumu zālē bija izlikti galdi, piekrauti ar dažādām mantām. Bija virtuves piederumi, grāmatas, vēdinātāji, video aparāti dažādi ikdienai vajadzīgi priekšmeti. Pārdošanā bija nodarbināti ap 25 darbinieki. Pircēji gandrīz visi bija apkārtnes amerikāņi. Šādu tirgu skauti rīko jau astoņus gadus, pie kam pirmajā gadā atlikums bija tikai 700 dol. Ar katru gadu mantu bagātība augusi, un līdz ar to arī ieņēmumi un atlikums. Vienībā ir ap simts dalībnieku, no tiem puse gaidas un otra puse skauti. Lidojumam uz Mičigenu vajadzīgi apmēram 10,000 dol., vienībai ir jau iekrāti fondi, bet savāktie līdzekļi vēl nepietiek lidojumam. Nākamā gada pavasarī nodomāts rīkot vēl vienu izpārdošanu. Pārpalikušās mantas, īpaši drānas, nodeva amerikāņu palīdzības organizācijām.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Longailendas novada rudens sarīkojumā 25. oktobrī Sweet Hollow Hall telpās bija pulcējušies ap 160 apmeklētāju. Priekšnesumu daļā Longailendas vīru koŗa ansamblis diriģentes I. Upenieces-Jasutas vadībā dziedāja dziesmas. Par sarīkojuma vakara motīvu izvērtās viņu dziedātā dziesma Rudens roze, kas bija jāatkārto divas reizes. Izlozēja augļu grozu, gleznu un vairākus mazākus laimestus. Pārdeva 800 lozes. Novada dāmu komiteja bija rūpējusies par siltām vakariņām un dekorējusi sarīkojuma telpas. Sarīkojuma atlikums paredzēts novada vajadzībām.

● Mākslas fotografa Bruno Rozīša piemiņas pēcpusdienā 2. novembrī Igauņu namā bija pulcējušies ap 120 apmeklētāju, no tiem vairums latvieši kā arī nedaudzi igauņi un lietuvieši. No latviešiem daudz bija gleznotāju, literātu, mūziķu un citu kultūras darbinieku. Izstādi atklāja A. Rumpeters. Lietuviete Alina Staknis atcerējās biedrības Baltia dibināšanu, bet E. Šturma stāstīja par B. Rozīša dzīves gaitu un raksturoja viņa foto darbus. Viņš mīlējis melni baltos uzņēmumus un pasauli redzējis tā, kāda tā ir. Basbaritons Jānis Kļaviņš nodziedāja sešas Franča Šuberta dziesmas no Gulbju dziesmu cikla Anatolija Bērzkalna klavierpavadījumā, kam sekoja trīs piedevas. Izstādē redzēja 50 Bruno Rozīša uzņemtos portretus, dabas un pilsētas skatus dažādos gada laikos. Izstādes priekšmetus nelaikis pats izmeklējis, tie redzēti citās izstādēs. Nobeigumā bole un cienasts. Rīkotāja bija baltiešu mākslas apvienība Baltia. Šis bija sarīkojums, kur bez maksas varēja klausīties, skatīties un pamieloties, samaksu neviens neprasīja.

● Vēsturnieks Dr. Edgars Andersons no 31. oktobŗa līdz 2. novembrim viesojās pie Latviešu institūta padomes priekšsēža A. Bļodnieka Ņudžersijā. Viņi sagatavoja rakstus Latvju enciklopēdijas ceturtai grāmatai un izdarīja labojumus trešajai grāmatai. E. Andersons pēc tam izlidoja uz Eiropu.

● Oikumēniskā dievkalpojumā 19. oktobrī Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Jonkeru baznīcā sprediķoja prelāts Leons Vārna, piedalījās baptistu mācītājs Uldis Ukstiņš un Ņujorkas draudzes mācītāji — prāvests A. Ozols, māc. R. Zariņš un L. Saliņš. Dievkalpojumu kuplināja Ņujorkas draudzes Longailendas koris diriģentes I. Upenieces-Jasutas vadībā. Koris dziedāja divas dziesmas. Apmeklētāju ap 250. Pēc dievkalpojuma Ziemeļu novada dāmu komiteja baznīcēnus pacienāja ar kafiju.

● Pļaujas svētku dievkalpojumu 19. oktobrī Ņudžersijā V. Bērzkalns kuplināja ar ērģeļu koncertu. Sekoja dāmu komitejas sarīkojums, kur 80 dalībnieku sumināja ilggadējo Ņudžersijas novada vecāko Arvīdu Bļodnieku,atzīmējot viņa 65 gadu jubileju. Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes priekšnieka vietnieks K. Bundža pasniedza jubilāram Grundes gleznu. Ņudžersijas novada dāmu komitejas priekšniece Maija Baumane sveica jubilāru ar puķu klēpi, bet par dāvanu novada vecākais saņēma archibīskapa A. Lūša grāmatu. Savā atbildes runā jubilārs solījās čakli strādāt nākotnē un iegūt novadam jaunu īpašumu. Iepriekšējā nedēļā Bļodnieka mājas viesībās jubilejas gadījumā viesi saziedoja 1000 dol. iecerētajam īpašumam. Vk

BAFALO

● Daugavas vanagu rīkotais Latvijas valsts svētku sarīkojums šogad notiks 22. novembrī plkst. 19. Unitarian Universalist baznīcas zālē, Elmwood Avēnijā — Ferry ielas stūrī. Par saviem iespaidiem ''Jūrmalas'' konferencē Latvijā stāstīs amerikāņu mācītājs Dr. Ralf Loews (pastor emeritus), kas piedalījies tagad tik ļoti slavenajā ''Šatakvas'' ceļojumā uz Latviju kopā ar mūsu jaunās paaudzes pārstāvjiem. Viņam par komūnismu un tā izdarībām pārliecība ir skaidra. Runa būs interesanta, būs arī atbildes uz jautājumiem. Programmas otrā daļā Toronto Daugavas vanagu vīru koŗa koncerts — diriģents Auseklis Pērkons.

Dejos mūsu bērnu deju kopa Saulīte skolotāju Zintas Malējas un Ainas Vējiņas vadībā. Grupā dejo zēni un meitenītes, sākot ar trīs gadu vecumu.

Nobeigumā saviesīgs vakars ar Imanta Ķipja deju mūziku un vanadžu kafijas galdu. E.A.

MINEAPOLE

● Latvijas valsts dibināšanas 18. novembŗa sarīkojums notiks sestdien, 15. novembrī, plkst. 16.00, Latviešu namā — 2337 Central Ave., N.E., Mineapolē. Svētku runu teiks U. Grava — Mūsu nacionālā darbība — sevis apmierinājumam vai vēstures ietekmei? Atceres aktu kuplinās Kristus draudzes dāmu vokālais ansamblis. Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 3 dol. no personas. Visus tautiešus laipni ielūdz Dvīņu pilsētu organizāciju un draudžu vārdā Kristus draudze un Latviešu apvienība Minesotā. J. D.

ČIKAGA

● Čikagas latviešu Sv. Pāvila un Sv. Jāņa draudzes neordinēto (laju) vadībā 12. oktobrī notika dievkalpojums Vudeiles dievnamā. Sākuma liturģiju vadīja Lilija Bredža, Svētos rakstus lasīja Andrejs Nīkurs, prāv. V. Vārsberga uzrakstītu un piemērotu sprediķi labā latviešu valodā nolasīja Ivars Spalis, lūgšanu teica agronome Olga Rituma un beigu liturģiju vadīja Kr. Barona skolas pārzine un Gaŗezera direktore Gundega Michele. Ērģeles spēlēja Sarma Priedulāja. Dievkalpojumu vadīja Andrejs Nīkurs, viņš arī nolasīja ziņojumus, aizlūgumu par slimājiem; nolasīja arī ievērojamus gadus sasniegušo vārdus oktobŗa mēnesī. Dievkalpojums bija ļoti labi sagatavots. Pārstāvētas bija visas paaudzes: jaunieši, vidēja un vecākā paaudze.

● Vudeiles dievnamā pēc dievkalpojuma 19. oktobrī notika Sv. Jāņa dāmu komitejas sarīkojums ar daiļamatniecības izstrādājumu, gleznu un citu vērtīgu mantu izlozi. Tautiskos tējas traukus laimēja māc. Aina Pulina.

Tā kā nākošajā dienā Anastāsijai Kalnājai apritēja 75 mūža gadi, tad māc. A. Liepkalns viņu sveica un cildināja kā centīgu dievkalpojumu apmeklētāju un pasniedza grāmatu. E. Putna pasniedza ziedus. Pēc tam bija siltas pusdienas. Sarīkojumu nobeidza ar Irēnes Točas šlīdīšu izrādi par leduslāčiem. A.Z.

GRAND RAPIDI

● 86 g. vecumā pēc pārciestas operācijas 5. oktobrī Bladžeta slimnīcā mirusi Olga Ozola. Pēc pirmajām skolas gaitām mācījusies konservātorijā. Mūzika viņai palikusi tuva visu mūžu. Kā dzimtenē, tā svešumā mācījusi to arī citiem, un Grand Rapidos ap viņu visus aizvadītos gadus pulcējās labs pulciņš bērnu gan no latviešu, gan sveštautiešu vidus, lai iepazītu klavieŗu spēli. 8. oktobrī māc. J. Mednis nelaikī izvadija no Egebines-Gerst apbedīšanas nama uz Vudlavna kapsētu. Sēro trīs māsas, citi tuvinieki, radi un draugi. O. Ozola bija prāv. Jāņa Ozola vecākā meita.

● Latviešu biedrības namā 11. oktobrī viesojās Toronto DV teātris, izrādot Ulža Siliņa lugu divos cēlienos Ir Akmeņi raud; režisors G. Vērenieks. Spriežot par lugas saturu, pēc izrādes skatītāji it kā palika dalītās domās, vērotājam uzmācās jautājums, ko īsti autors domājis, parādot situācijas, kam sakars ar noziegumiem un traucējumiem cilvēka gara pasaulē. Aktieŗu spēle likās būt nevainojama, izsekojot režisora vēlmēm. Pēc izrādes pateicība un ziedi cieminiem, kas šinī pilsētā arvien bijuši gaidīti.

● Grand Rapidu latviešu biedrība aicina tautiešus ziedot vai aizdot foto uzņēmumus, kas parādītu šinī pilsētā dzīvojošo latviešu gaitas visādos aspektos no iecelošanas sākuma līdz šai dienai. Foto uzņēmumus ar notikumu aprakstiem sakārtos speciālā albumā Grand Rapidu vēsturnieka Gordona Olsona vadībā un novietos pilsētas bibliotēkā Michigan Room telpā. Foto uzņēmumi ar aprakstu sūtāmi Mrs. Lucija Ēriņa, 1728 Lenora Terr., N.W. Grand Rapids, Mich. 49504. V.Z.

Kanadas vanadžu vadītāja N. Pulciņa vadīja svētbrīdi pie Gaŗezera piemiņas zīmes.
Foto V. Jaunkalnietis.

Sadraudzības sarīkojums Gaŗezerā

Šī gada DV ASV un Kanadā zemju valžu kopsēdes pirmo darba dienu noslēdza ar Sadraudzības sarīkojumu Gaŗezera ,,Kalniņos'', ko bija izkārtojušas Latviešu ciema un Kalamazū apvienības, ar Detroitas Vanadžu ansambļa Dziesma un E. Lizlova sniegtajiem priekšnesumiem. Apmeklētāju vidū, bez kopsēdes dalībniekiem no Kanadas un ASV, redzējām viesus no Latviešu ciema, Kalamazū, Detroitas, Klīvlandes un citām vietām.

DV ASV priekšnieks A. Spārniņš apsveica sarīkojuma viesus, tos iepazīstinot ar kopsēdes dalībniekiem. Viņš arī izteica pateicību sarīkojuma organizētājiem un programmas izpildītājiem. Par nopelniem DV organizācijas darbā apbalvotajiem, DV ASV valdes sekretārei E. Ādamsonei un Klīvlandes apv. ilgg. darb. O. Kubuliņam pasniedza DV nozīmi zeltā. Vakara viesus sveica arī Kalamazū apv. pr-dis Z. Jirgens.

Programmas mūzikālo daļu deva Detroitas apv. vanadžu ansamblis Dziesma Astras Kalniņas vadībā, piedaloties A. Deksnei, L. Jēkabsonei, R. Lielkājai, H. Pareizai, Dz. Shllakai, R. Stūrai, Ņ. Trubačai un L. Zariņai. Klavieru pavadījumu deva E. Lizlovs, kas arī deva divus solo priekšnesumus uz klavierēm. Sadraudzības sarīkojums atbilda savam nosaukumam. Netikvien jūsmīgi tika uzņemti mūzikālie priekšnesumi, bet arī programmas izpildītāji neskopojās ar piedevām. Nemanot aizskrēja stundas pārrunās un kopējās dziesmās, vai arī dejā pie pazīstamām latviešu deju mūzikas skaņām. Kalamazū vanadzes, ar vad. Z. Bērziņu bija rūpējušās par bagātīgu cienastu. K.

KAUDZĪTES MATĪSS GAIDU UN SKAUTU DRAUGS

8. novembrī piepildās 60 gadu, kopš mūžībā aizgājis mūsu tautas atmodas laikmeta cītīgais darbinieks, skolotājs, rakstnieks, vēlāk Latvijas gaidu un skautu draugs, Kaudzītes Matīss (*1848.g. 18.aug. †1926.g. 8.nov.).

Pie sirmā drauga Vecpiebalgas Kalna Kaibēnos vairākkārt ciemojušies skauti un gaidas, gan no Rīgas, gan citām vietām. Ciemiņu vidū viņš arvien bijis līksms un iepriecināts par apciemojumiem.

Matīss, jaunākais no Mērnieku laiku autoriem, dzimis Vecpiebalgas Māderu mājās. Mācījies pagasta draudzes skolā un 1868. gadā nolicis skolotāja eksāmenu un kļuvis par Vecpiebalgas Kalna Kaibēnu (vēlāk Ogrēnu) skolas vadītāju, kur strādāja līdz 1911. gadam. Aktīvi piedalījies vietējā sabiedriskā darbā: dziedāšanas biedrībā, teātŗa organizēšanā, referātu vakaros u.c.

Gaidu un skautu saimei varētu interesēt, ka privātā dzīvē abi ar brāli Reini pa daļai kājām apceļojuši Kurzemi, Ziemeļvidzemi, Igauniju, Pēterburgas apkārtni, Somiju un daudzas Rietumeiropas valstis, kā Vāciju, Holandi, Beļģiju, Franciju un Šveici. 1889.g. Matīss sevišķu vērību veltījis pasaules izstādei Parīzē un to apmeklējis savā Rietumeiropas ceļojumā. Savus ceļojumus Matīss aprakstījis žurnālā Balss.

Bez daudz citiem literāriem darbiem brāļu Kaudzīšu kopdarbs Mērnieku laiki (1879) ir ievērojamākais un populārākais latviešu romāns, kas izdots vairāk nekā 40.000 eksemplāros un tulkots lietuviešu, vācu un krievu valodā.

Kādā savā dzejolī, kas veltīts Latvijas gaidām un skautiem, Kaudzītes Matīss saka:

Un ticat: vecais rakstnieks nu
Ir jūsu jaunais draugs.
Viņš paturēs šo draudzību,
Līdz viņu projām sauks.

J. Treimanis

Toronto vīri dzied Klīvlandē

DV apvienības Klīvlandē 35 gadu dibināšanas atceres sarīkojums notika 25 oktobrī Apvienotās draudzes sarīkojumu zālē, kas bija pilna apmeklētāju. Tas sākās ar sadraudzības brīdi, māc. L. Grendzes svētības vārdiem un svētku mielastu, ko apmeklētājiem pienesa 24 apvienības jsunieši Līgas Zemesarājas vadībā. Ēdienus bija gatavojušas vanadzes Vēras Kubuliņas vadībā.

Turpinājumā bija apvienības priekšnieka V. Zemesarāja uzruna, apbalvojumu un DV mūža biedru karšu izsniegšana tiem, kas kartes izpirkuši pēdējā laikā. DV nozīmi zeltā saņēma Oļģerts Kubuliņš, bet DV zemes valdes atzinības rakstus — Vēra Balode un Klīvlandes vīru ansamblis Tēvzeme. Pašreizējais mūža biedru skaits apvienībā ir 110. Sveicienus nodeva ASV vanadžu priekšniece Sarma Priedulāja un Ausma Ābrams no Filadelfijas. Rakstveida apsveikumus bija atsūtījuši DV priekšnieks J. Frišvalds, DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis, DV ASV priekšnieks A. Spārniņš, V. Hāzners, J. Leitītis, DV apvienības ASV, Klīvlandes latviešu draudzes un organizācijas un V. Antiņš no Bostonas, kas apsveikumam pievienojis jubilejas dāvanu 500 dol.

Jubilejas programmas galvenā daļa bija DV Kanadas vīru koŗa uzvedums Kad pārnāksi, bālēliņ? Uzvedums bija labi sagatavots, sevišķi karavīru dziesmas; kuŗas teicami iederējās attiecīgā ainā, noslēdzot katras saruna pamatdomu. Gados vecākos skatītājus uzvedums aizveda nesenā pagātnē, atgādinot tā laika pārdzīvotos notikumus, bet šeit dzimušiem deva papildinājumu stāstījumiem par tā laika notikšanām, sevišķi latviešu kaŗavīru dzīvē. Uzvedums parādīja, ka turoties kopā saskanīgā sadzīvē ar priecīgu prātu dziesmas skandinot, var izturēt lielas ciešanas, var pārdzīvot grūtas dienas un saglabāt sevi nākošiem labākiem laikiem.

J. Ūdris

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Vai Jūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto pēc 5 gadiem?

Ja mēs apdrošinām jaunu auto, mūsu apdrošināšana maksās par **jaunu** auto! Arī pēc 5 gadiem vai vēlāk!
759-0266 un 759-2771
Beaverbrook
Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Avenue
Scarborough, Ont. M1R 1P7

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Latvija Amerikā meklē
palīgus (vēlams skolniekus vai studentus) otrdienu vakaros no pl. 15—19 pie avīzes sagatavošanas izsūtīšanai.
Zvanīt 466-1514.

Pēc ,,brīvlaišanas'' no Rothmans of Pall Mall, kur strādāju 16 gadus par fotografu, esmu atgriezies privātā praksē. Centīšos pakalpot visiem pēc iespējas un vajadzības
(416) 755-2932
G. KRAUJA, Photographer
73 WESTBOURNE AVE, SCARBORO, ONT. M1L 2Y3
MARKETING
PUBLIC RELATIONS
WEDDINGS
AUDIO VISUAL

Jūsu **LABAS ZIŅAS**

KANADAS PENSIJU PLĀNS UZLABOJAS

ar 1987. gada 1. janvāri:

Ar 1987.g. 1. janvāri Kanadas pensiju plānā būs maiņas. Šīs maiņas nostāda šo plānu uz stingra ilgtermiņa financiāla pamata.

Ir svarīgi zināt, kādas piemaksas ir iespējamas, jo plāns paredz nodrošināt jūs vai jūsu ģimeni ar zināmu pamata ienākumu, kad jūs aizejat pensijā, kļūstat darbam nespējīgs vai nomirstat Jums tomēr ir jāiesniedz lūgums par piemaksu, ja jums liekas, ka esat uz to tiesīgs.

Turpmākā informācija izceļ galvenos ieguvumus. Tās ir labas ziņas!

Materiāli nodrošina labāku rītdienu

Jaunais financiālais izkārtojums padarīs plānu drošāku nekā jebkad.

Pašreiz jūs un jūsu darba devējs katrs iemaksā 1.8% no jūsu algas līdz pat augstākai robežai. Katru gadu, līdz 1991. gadam, iemaksas likme palielināsies par 0,2%, un no tā laika līdz 2011. gadam par 0,15%. Ja jūs izdarāt augstākās iemaksas, jūs 1987.g. maksāsit apm. 26 dol. vairāk.

Plašākas iespējas aiziet pensijā

Pēc 1. janvāŗa jūs varat sākt saņemt Kanadas pensiju (CPP) jau sākot ar 60 gadiem. Jūs esat uz to tiesīgs, pat ja jūs neesat pilnīgi aizgājis pensijā.

Ja jūs sākat saņemt pensiju pirms 65 gadiem, jūsu piemaksa būs mazāka, jo jūs būsit mazāk iemaksājis un saņemsit piemaksas lielāku laika sprīdi.

Vai, ja jūs izšķiraties sākt saņemt pensiju pēc 65 gadu sasniegšanas (līdz pat 70 g.v.), jūsu ik mēneša piemaksas būs lielākas.

Normāli jums būs iespējams saņemt pensiju mēnesi pēc 65. dzimšanas dienas. Katru mēnesi starp šo datumu un kad jūsu pensija sākas, jūsu piemaksu pielāgos par 0,5%. Šī pielāgošana būs spēkā visu piemaksas saņemšanas laiku.

Palielinātas piemaksas darbam nespējīgiem

Ja jūs esat tiesīgs saņemt darbam nespējīgo piemaksu, jūsu ik mēneša maksājumi tagad būs ievērojami augstāki. Piemēram, visaugstākā darbam nespējīgo pensija 1987.g. palielināsies no $487 uz $635 mēnesī.

Tāpat ikviens, kas iestājas par jaunu vai atgriežas darbā, būs tiesīgs saņemt darbam nespējīgo piemaksu, ja tas vismaz divos no trim pēdējiem gadiem, kuŗos viņš varēja izdarīt iemaksas, tās būs izdarījis.

Atraitņu piemaksa turpinās arī jaunā laulībā. Ja jūs saņemat atraitņu piemaksu, tagad tā turpināsies, pat ja jūs dodaties jaunā laulībā.

Ja jūs esat precējies par jaunu un jums pārtraukta atraitņa piemaksa, jūs varat šo piemaksu saņemt par jaunu.

Pensiju dalīšana uz pusēm

Ja jūsu laulība beidzas ar šķiršanos, katrs no laulības partneŗiem ir tiesīgs uz pusi no pensijas, jo jūs abi kopā esat izpelnījuši. Pēc 1987.g. 1. janvāŗa pensija tiek dalīta, arī ja jūsu laulība vai civīllaulība beidzas ar šķirtu dzīvi.

Dalīšanās pensijā Ja jūs un jūsu laulības partneris saņem CPP pensiju, piemaksa, ko jūs abi esat nopelnījuši savā dzīves laikā, dalāma par abiem, ja kāds no jums to pieprasa.

Papildus piemaksas nepilngadīgiem bērniem

Nepieauguši bērni agrāk saņēma pamata piemaksu, pat ja abi vecāki bija maksājuši pensiju plānā, nomira vai kļuva darbam nespējīgi.

Ja tas tagad notiktu, jūsu bērni būtu tiesīgi uz dubultu piemaksu.

Uzlabotas 'kombinētās' piemaksas Ja jūs esat tiesīgs uz kombinētu atraitņa un darbam nespējīga piemaksu, augstākā mēneša maksa, ko jūs varat saņemt, tagad būs lielāka.

Kombinētās atraitņa un pensiju piemaksas tagad būs augstākas tiem, kas uz to tiesīgi.

Dibināts uz drošiem pamatiem

Mēs visi dalāmies atbildībā, lai būtu financiāli sagatavoti nākotnei. Jaunais Kanadas pensiju plāns tagad dod stingrāku pamatu. Tā ir droša baze, un tas atkarīgs no jums pašiem — veidot tālāk uz šiem pamatiem.

Nekad nav ne par agru ne vēlu sākt veidot savu nākotni. Mēs ceram, ka jūs sāksit šodien.

Jums būs vajadzīga tuvāka informācija, lai šīs pārmaiņas labāk saprastu. Lai saņemtu brošūru par Kanadas pensiju plānu, zvanait bez maksas uz zemāk minēto nr. vai izpildait un nosūtait šo kuponu.

CPP-INFO
P.O. Box 5400
Postal Station "D"
Scarborough, Ontario
M1R 5E8

1-800-387-8600
In Toronto, ***973-6868***

I'd like to know more about my new Canada Pension Plan. Please send me the 'good news'
in English ☐ in French ☐ about
☐ Retirement Pension
☐ Disability Pension
☐ Death & Survivor Benefits
☐ Pension Credit Splitting
☐ Flexible Retirement
☐ Financing your CPP

Name
Address
City
Province
Postal Code 03

CANADA PENSION PLAN
Changing for the better. Find out.

Health and Welfare Canada
Santé et Bien-être social Canada
Canada

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.

Grāmatas dāvanām

A. Ceichners — Latvijas bolševizācija 1940—1941	$27.00
Latvju Enciklopēdija 1	$48.00
Latvju Enciklopēdija 2	$52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking	$12.00
Laiks, telpa, laudis IV daļa	40.00
I. Vīksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
Garīgs apskats II	$15.00
E. Grīslis — Mēs dzīvojam cerībā	$18.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares	$27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām	$12.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas	$12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm	$24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III	$42.00
O. Perro — Vēstures veidotāji	$20.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Latvija — sienas kartes	$12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši — Atceres	$42.00
K. Osis — Uz utopiju tilta	$13.00
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa	$ 9.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)	$20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd.,iesk..no pl.12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS,4 Credit Union Drive, Toronto, Ont.M4A 2N8, tālr.757-1482.
Darba laiks:no otrdienas līdz piektdienai no pl.15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Vecākais latviešu puķu veikals
Veļus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

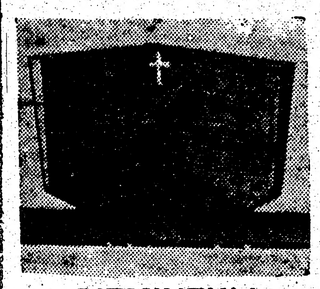

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
534-2926
• LIETUS NOVADA CAURULES
• LOGUS
• DURVIS
• MARĶĪZES (Awnings)
• JUMTA PĀRKARES
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīlne
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

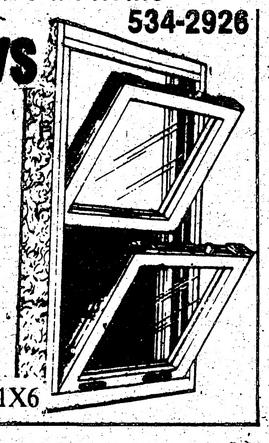

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu
Zvanīt no pl. 10—23,
tālr. 924—7095.

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā: • lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
• žāvētus fitarus, zivis,
• pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
• klāj viesību galdus.
Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu ōderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING
Ar COLEMAN Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.
Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.
Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valteram Ivans vai Ike Rawal
Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

SARMĪTE BŪLTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretim City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Rīgas maize

No okupētās Latvijas preses

Okupētās Latvijas presē uzsver, ka svarīgākais lauksaimnieku uzdevums rudenī ir nokopt un saglabāt visu tīrumos izaudzēto ražu. Kā zināms, kolchozu raža okupētajā Latvijā vēl arvien nespēj apmierināt iedzīvotāju prasības. Pie tam labības vidējā gada raža pēdējos gados ir vēl samazinājusies. Iztrūkums jāieved no rietumu valstīm. Partijas funkcionāri pārmet kolchozu vadītājiem, ka tie nav spējuši efektīvi noorganizēt racionālu labības izmantošanu, lai gan viņi zina, ka ar to vien labības trūkumu nevar novērst. Partija pieprasa, lai ,,plānotais labības daudzums obligāti nonāktu valsts apcirkņos.'' Tiek norādīts uz speciālu programmu, bet katrs zina, ka ar to nebūs līdzēts, kamēr nemainīs neracionālo un utopisko lauksaimniecības kollektīvsistēmu.

Reportieris A. Strauts, metot ilgu pilnu skatu pagātnē tēvu zemes brīvajā apsaimniekošanā, raksta Cīņā 1986.g. 28. augusta izdevumā:

,,No druvas strēmelēm, kuŗu platība uz vienas rokas pirkstiem skaitāma, vajadzēja gan rupjo, gan balto maizīti izaudzēt, gan arī pāris govslopiem un kādam suķim pa riekšavai miltu un zirgam auzas sarūpēt. Nelielīsimies, ka zemes izmantošanas intensitāte un lopu blīvums tagad saimniecībās būtu mums daudz lielāks nekā toreiz pirms 50 gadiem. Taču zemnieki agrāk pratuši ražot eksportam gan bekonu, gan pirmšķirīgu sviestu. Un pats galvenais — pēc labības lauku novākšanas tie nezaļoja, uz druvas nepalika ne grauda. Un tagad lauki zaļo.''

Tālāk viņš vēršas pret minētiem nereāliem datiem par novākto labības ražu. Viņš raksta: ,,Pat pieticīgam skaitlim saimniecības mērogā ļauj vairākas nulles pierakstīt. Nezinātāji brīnās — ak, cik laba raža, un paši nesaprot, kāpēc tomēr graudi jāiepērk ārzemēs.'' Skaidri zinot, ka uz skaitļu manipulāciju spiež sociālistiskā sacensība plāna izpildei, A. Strauts jautā: ,,Bet vai jau nepietiek ar puspatiesību? Ja gribam, lai būtu vārdu un darbu saskaņa, tad klētī pēc izžāvēšanas jānonāk visai bioloģiskai ražai. Raža jānovāc nevis pusgatava vai pusizbirusi, bet tad, kad tā tiešām nobriedusi.''

Šeit A. Strauts atzīst gan, ka uz skaitļu manipulāciju spiež plāna izpilde laikā, un paskaidro: ,,Plāns ir likums, bet nav dogma. Un ja gala rezultāts paredzams labāks, tad taču vajag izmantot mūsu plānsaimniecības līdz šim mazāk respektēto pusi — elastīgumu. Izmantot, laužot gan katram pašam savus domāšanas stereotipus, gan ierēdnieciskās iestāžu darbinieku iemiņas, vienalga, vai tas būtu Liepājā, Rīgā, Tallinā vai Maskavā.''(!)

Tie ir norādījumi ar pavēlnieciskām prasībām. Par to, ka ievērojama daļa graudu izbirst, pārbirst vai neizkulta izgājusi cauri kombainam, nonāk nevis apcirknī, bet atpakaļ tīrumā, atbildīgi nav kolchoznieki, bet sliktas kvalitātes un nepiemērotas konstrukcijas kolchozos lietojamās ražas novākšanas mašīnas.

Saskaņā ar oficiālu statistiku uz lauka paliek ne mazāk par 5 centneriem graudu uz hektāra. 1.200 hekt. saimniecībā tas sastāda 240 tonnas izaudzētas labības. Tas turpinās, kopš pastāv kolchozu sistēma. Kamēr gatavā maize nonāk līdz patērētājiem, seko vēl citāda veida atkritumi.

Rīgas pilsētas Maskavas rajona maizes kombināta piektās fabrikas maize kādu laiku nebija ēdama, jo bija pilna ar ieceptiem sveškermeņiem. Fabrikas miltu uzglabāšanas elevātori, pneumatiskie cauruļu vadi, ceptuves telpas un visa iekārta maz tika sanitārā veidā pārraudzīti. Fabriku bija apsēdušas miltu kodes un citi dzīvnieki. Vairākas desmit tonnas pirmšķirīgu miltu, nevīzības dēļ sabojātu, atdeva lopbarībai. Vairāk desmit tonnu bija arī sanitārie atkritumi un maize ar ieceptiem sveškermeņiem.

Tas notiek sociālistiskā valstī, kur, saskaņā ar propagandu dara visu iespējamo tautas apgādei ar labu pārtiku, bet dienišķas maizes trūkst, un Rīgā tā ir ar ieceptiem sveškermeņiem.

Neticami, bet patiesi.

I. Blaževics

Toronto ziņas

● Mednieku un makšķernieku kluba sezonas atklāšanas balle 22. novembrī pl. 19:30 Latviešu namā. E. Zakuļa deju mūzika. Zivju, medījumu u.c. mantu izloze. Pilna bufete. 29. novembrī pl. 19:00 tītaru šaušana Bērzainē.

● Pēc svētdienas azaida 26. oktobrī Latviešu Centrā E. Lejiņš stāstīja par maju un inku kultūrām. Viņš apskatīja maju tempļu drupas un atjaunotos tempļus Gvatemalā, Hondurā un Jukatanas pussalā Meksikā. Gvatemalas maju tempļu drupas atklātas pirms simt gadiem, to vecumu vērtē no 150 gadiem pirms Kristus un 50 gadiem pēc. Inku tempļu drupas atrodas Perū. Referents pakavējās arī pie maju un inku vēstures un architektūras, rādot filmu uzņēmumus. Tanī pašā dienā otrs referents A. Pogulis stāstīja par Dienvidafriku, kur viņš pavadījis darbā, būdams elektro inženieris-konsultants un nodzīvojis tur 30 gadus. Viņš apgaismoja saspīlēto stāvokli D-Afrikā, kam pamatā ir komūnistu cenšanās pārņemt varu, ko veicina t.s. Afrikas nacionālā līga un Rietumu pasaule ar saimnieciskajām sankcijām. — 16. novembrī Centra vidējā zālē pl. 14:00 rakstnieku pēcpusdiena. Temats: Latvija vakar, šodien un rīt. Piedalās Lolita Gulbe, Ingrīda Vīksna un Aina Zemdega.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2

We believe every picture counts

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00

☐ 6 mēnešiem '' $24.00, '' $24.00

☐ 3 mēnešiem '' $14.00, '' $14.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

(Pie ,,Chester'' pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI

VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

Vasaras laikā, garās nedēļu nogalēs, veikals slēgts no sestdienas līdz pirmdienai.

Inta Gugāns-Tauriņš

RATAS OPTIC

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave, Toronto, Ont. M4K 1N2

465-6251

465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18

sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Laimonis

labo

automašīnas

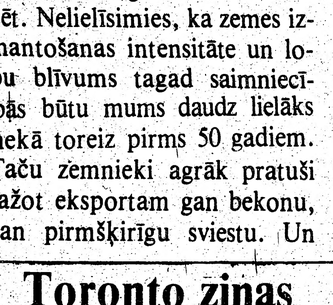

labāk

lētāk

ātrāk

603 Gerrard St. E.

Tālr. 466—0540

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON

Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.

Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.

ACU ĀRSTS

Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.

3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1

Tel. (416) 485-5233.

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.

Toronto, Ont.

Telefons 534-0563

S. Vasarājs

1918 1986

Latvijas valstssvētku atceres dienā sveic:

Latvijas ev. lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis

Latviešu nacionālā apvienība Kanadā

Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā

Daugavas Vanagu Kanadas valde

Toronto Latviešu Biedrība

Latviešu nams Toronto

Latviešu Katoļu apvienība Kanadā

Kanadas Latviešu Centrs Toronto

Toronto Latviešu Kreditsabiedrība

Toronto korporāciju kopa

Toronto studenšu korporāciju kopa

Daugavas Vanagu Toronto nodaļa

Daugavas Vanagu Hamiltonas nodaļa

Toronto Latviešu Pensionāru Apvienība

TLTA Sestdienas ģimnazija Toronto

TLB Sestdienas skola Toronto

Kristus dārzs

Toronto vanadžu koris Zīle

Daugavas Vanagu vīru koris Kanadā

Kritušo karavīru piemineklja pārvalde

Latviešu Nacionālais fonds Zviedrijā

Latvijas Brīvības Fonds

Latviešu Preses Biedrības Kanadas kopa

Latviešu gaidas un skauti

Laikraksta Latvija Amerikā redakcija un apgāds